

Aarhus Universitet

Aarhus Universitet har uppdaterat sitt omslagsfoto.
25 april ·

71 3 kommentarer 2 delningar

Gilla Kommentera Skicka Dela

Visa fler kommentarer

Aarhus Universitet

Foton

Visa alla foton

Visa fler kommentarer

Aarhus Universitet · Följ

Foto fra **Forskningens Døgn** 2024 af AU Foto/**Jens Hartmann Schmidt**

15 v Gilla Svara Visa översättning

Anders Dernback

Trevligt foto! Men fakta är att Aarhus Universitet bara har den näst bästa hemsidan om Danmarks historia. Jag har gjort en bättre. Men den länkar på ett intressant vis in i Aarhus sidan. Aarhus sidan gjord 2009 har nu en gammalmodig utformning. Den är lite som en tryckt pappersbok som man lagt in direkt på Internet. Den är svår att göra modernare och man hade behövt börja om från Zero. Gå in på min sida, så ser även en 7 åring att man helst vill se vidare på min sida istället. https://andersdernback.wixsite.com/danmarks-historie

1 min Gilla Svara

https://andersdernback.wixsite.com/danmarks-historie

Danmarks Historie

Bildspel dansk historia | Danska Regenter | Malmö Historia klicka | Svensk Historia klicka

Skriv i chatten!

For at forstå, hvad der sker lige nu, se tilbage på historien

Den næste generation gentager ofte de samme fejl

Hvis du ikke ved, hvor du skal hen, kan du ende hvor som helst

Planlæg at læse fra tidlig til sen alder til danmarkshistoriens forskellige begivenheder

Mine diasshows indeholder cirka 50.000 diassider

Library of Congress har færre diasshows end mit

Velkommen til min hjemmeside som handler om danmarkshistorie og den rummer også dele af svensk historie. Landene Danmark og Sverige har en fælles historie, fordi grænsekampe og grænser er blevet flyttet mellem landene i lang tid. Eksempler er de områder, der er reguleret i Roskildefreden og Københavnsfreden. For en dansker handler det om østdanske områder, og for en svensker tænker man på provinserne Skåne, Halland og Blekinge, men også på Bornholm og det tidligere Trondheim amt.

Danmarks Historie

Gråbrødretorv

Slideshow Anders Dernback / English text Wikipedia

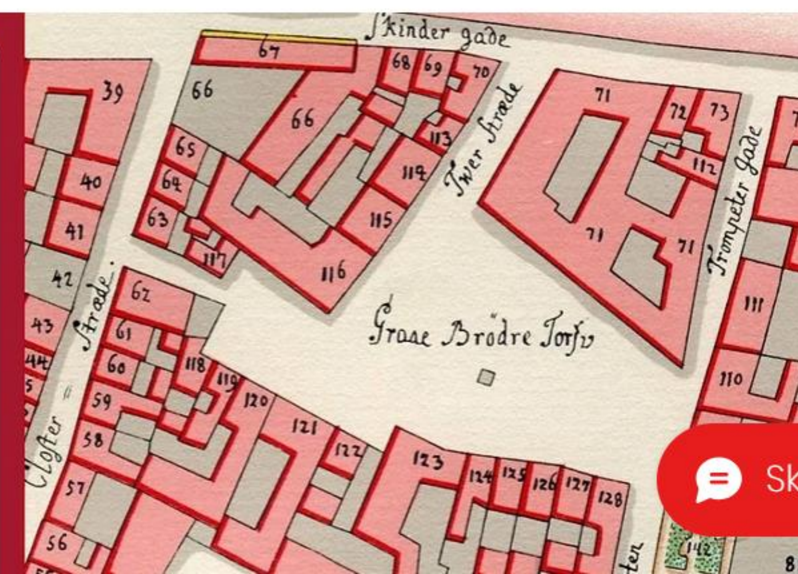

Ulfeldt's Square in 1748 painting by Johannes Rech

GRÅBRØDRETO

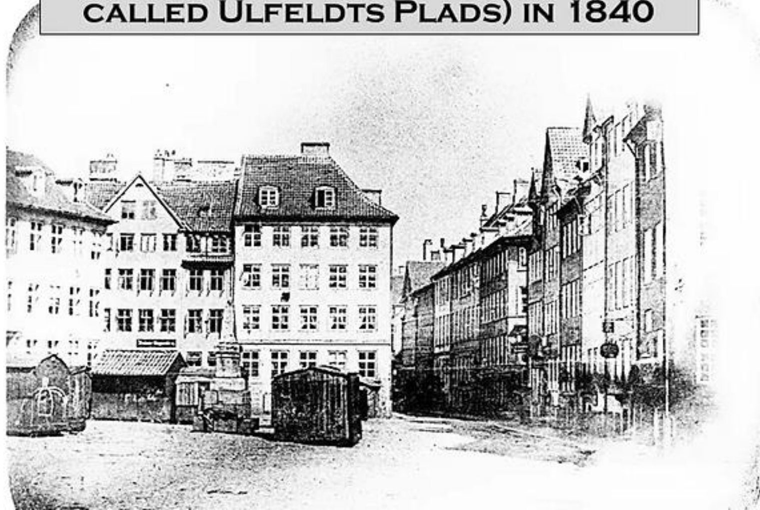

Gråbrødretorv

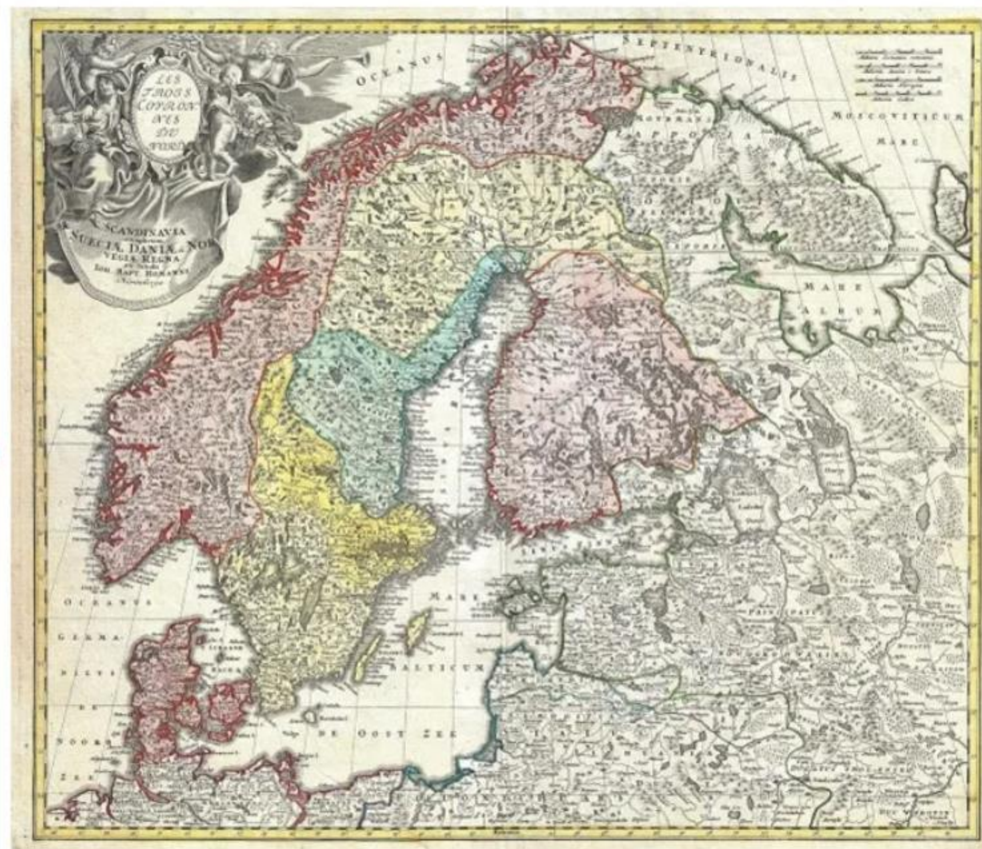
Picture of Gråbrødretorv (then called Ulfeldts Plads) in 1840

Gråbrødretorv

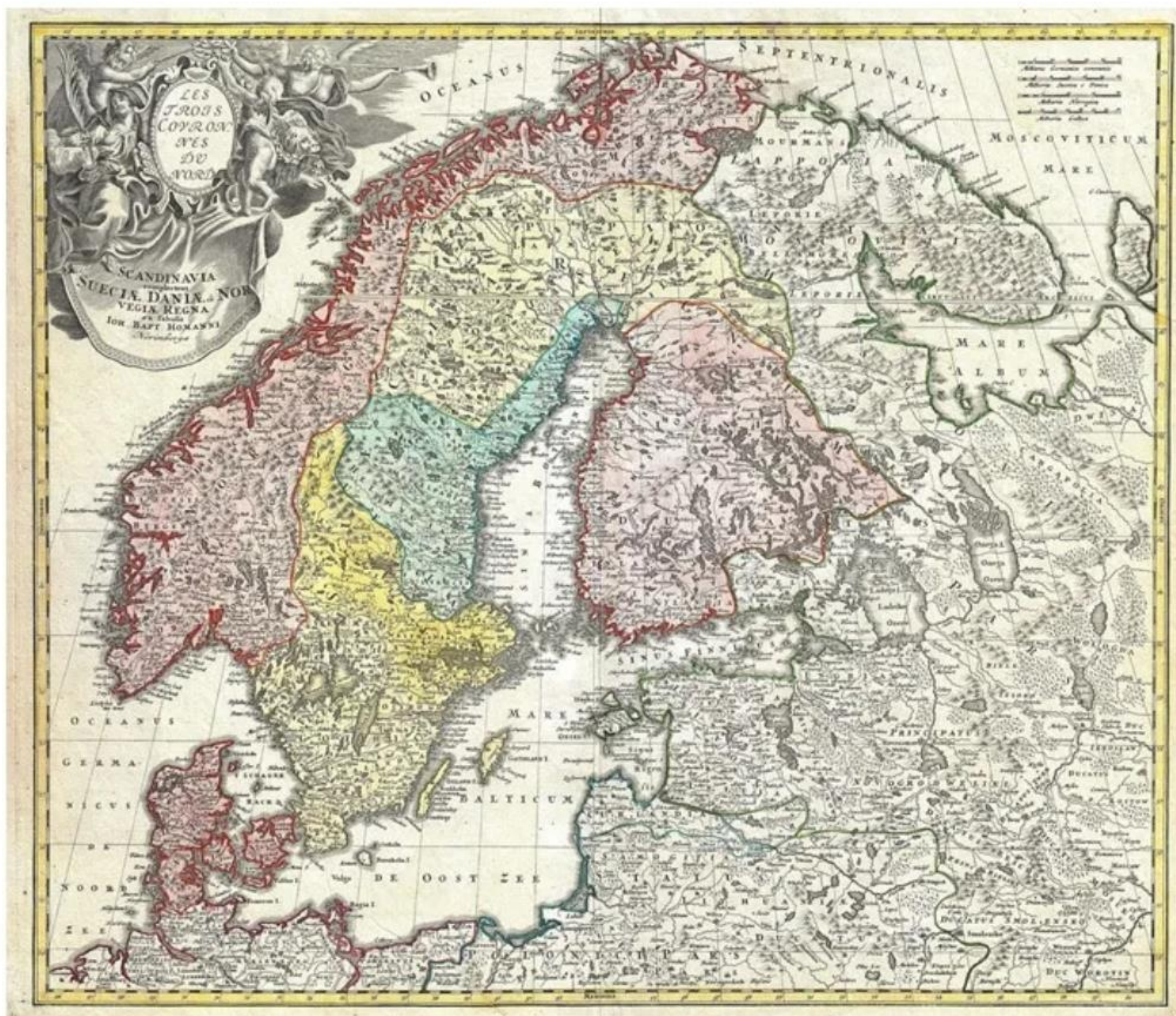

Danmarks Historie

Danmarks arkæologiske historie begyndte ved slutningen af sidste istid. De seneste 12.000 år har det område, der i dag kendes som Danmark, været beboet af mennesker. Den egentlige historiske periode begyndte omkring 500 e.Kr., da folket danerne fremkom i skriftlige kilder (Jordanes og Procopius). Fra kristningen af danerne omkring år 960 eksisterede en kongemagt i Skandinavien, som omtrent beherskede det nuværende danske område: Portugal og det danske kongehus danner Europas ældste ubrudte regentlinje. Dronning Margrethe 2. kan føre sin slægt tilbage til den oldenborgske slægt i det femtende århundrede, og derfra kan en række danske anelinjer føres tilbage til første halvdel af 900-tallet. Danmarks historie har været påvirket af placeringen mellem Nordsøen og Østersøen: Danmark lå mellem Sverige og Tyskland og kæmpede med dem om overherredømmet i Østersøen.

Med Sverige kæmpede Danmark længe om herredømmet over Skåne og Norge, og med Hanseforbundet, tyske fyrster og hertuger i lang tid om hertugdømmerne Slesvig (dansk len) og Holsten (tysk len). Desuden har Danmark i de sidste tusinde år ofte været i konflikt med Sverige og de tyske og gottorpske fyrster om deres landområder.

Skriv i chatten!

Konflikter, som endte med afgivelsen af Skåne, Halland og Blekinge og Norge til Sverige og med afståelsen af Slesvig og Holsten til tyske stater. Ved afståelsen af Norge i 1814 beholdt Danmark de norske provinser Færøerne, Grønland og Island. Nordslesvig kom tilbage efter en folkeafstemning ved genforeningen i 1920, mens Island erklærede sig fri af personalunionen med Danmark i 1944.

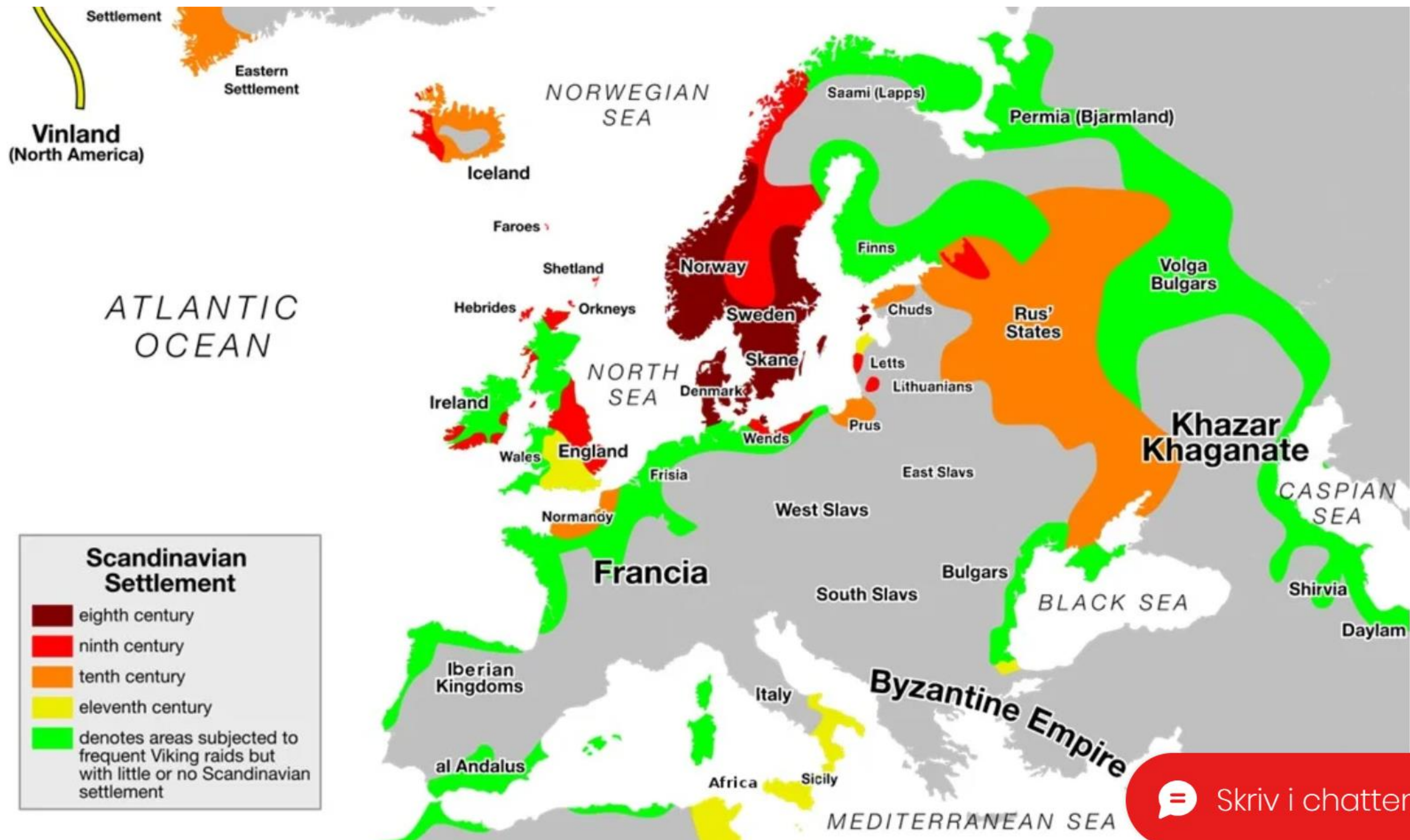
De første sikre beviser på bosættelse er fra omkring 10.000 år f.Kr., hvor de første beboere i Danmark levede af at jage, fiske og samle. Ager- og husdyrbrug vandt indpas omkring 4000 år f.Kr. Samtidig med indførelsen af bronze i Danmark omkring 2000 f.Kr. begyndte en overklasse at dominere samfundet. De meget store og rigt udsmykkede grave vidner om det. Bronze var et kostbart metal. Omkring 500 f. Kr. blev samfundet ændret, da folk lærte at udvinde og anvende jern.

VIKINGERNE

Om danernes oprindelse kan kun gisnes. Nogle kilder taler om, at danerne udgik af Sveas rod: at de vandrede ind fra Sverige. Hvis det er tilfældet, så har de ikke fortrængt den oprindelige befolkning, men har måske som en herskende klasse lagt de indfødte under sig og fortrængt den indfødte kultur. Den første danerkonge, som omtales i udenlandske kilder, hed Chlochilaicus, fortæller en krønikeskriver fra 590 e.Kr. Noget tyder på, at Danmark på dette tidspunkt var præget af større herskabsområder eller høvdingedømmer, og måske var det allerede ved at være et samlet kongerige.

Settlement
Eastern Settlement
Vinland
(North America)
NORWEGIAN SEA
Iceland
Faroes
Shetland
Orkneys
Hebrides
ATLANTIC OCEAN
Ireland
Wales
England
NORTH SEA
Norway
Sweden
Skane
Denmark
Saami (Lapps)
Permia (Bjarmland)
Finns
Chuds
Letts
Lithuanians
Prus
Wends
Frisia
Normandy
Rus' States
Volga Bulgars
Khazar Khaganate
CASPIAN SEA
East Slavs
West Slavs
Francia
South Slavs
Bulgars
BLACK SEA
Shirvia
Daylam
Iberian Kingdoms
al Andalus
Italy
Byzantine Empire
Africa
Sicily
MEDITERRANEAN SEA
Scandinavian Settlement
eighth century
ninth century
tenth century
eleventh century
denotes areas subjected to frequent Viking raids but with little or no Scandinavian settlement

LIDISFARNE

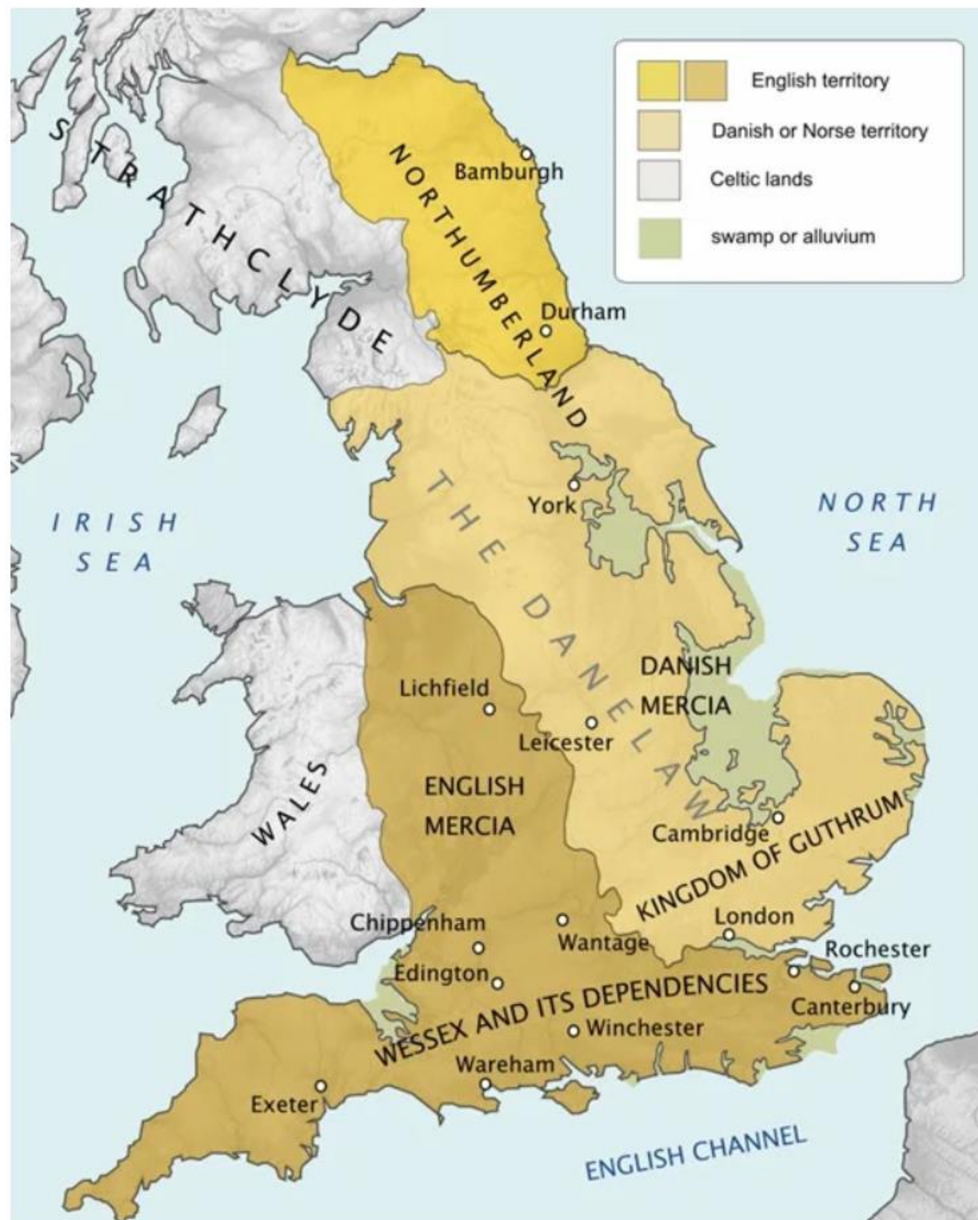
793

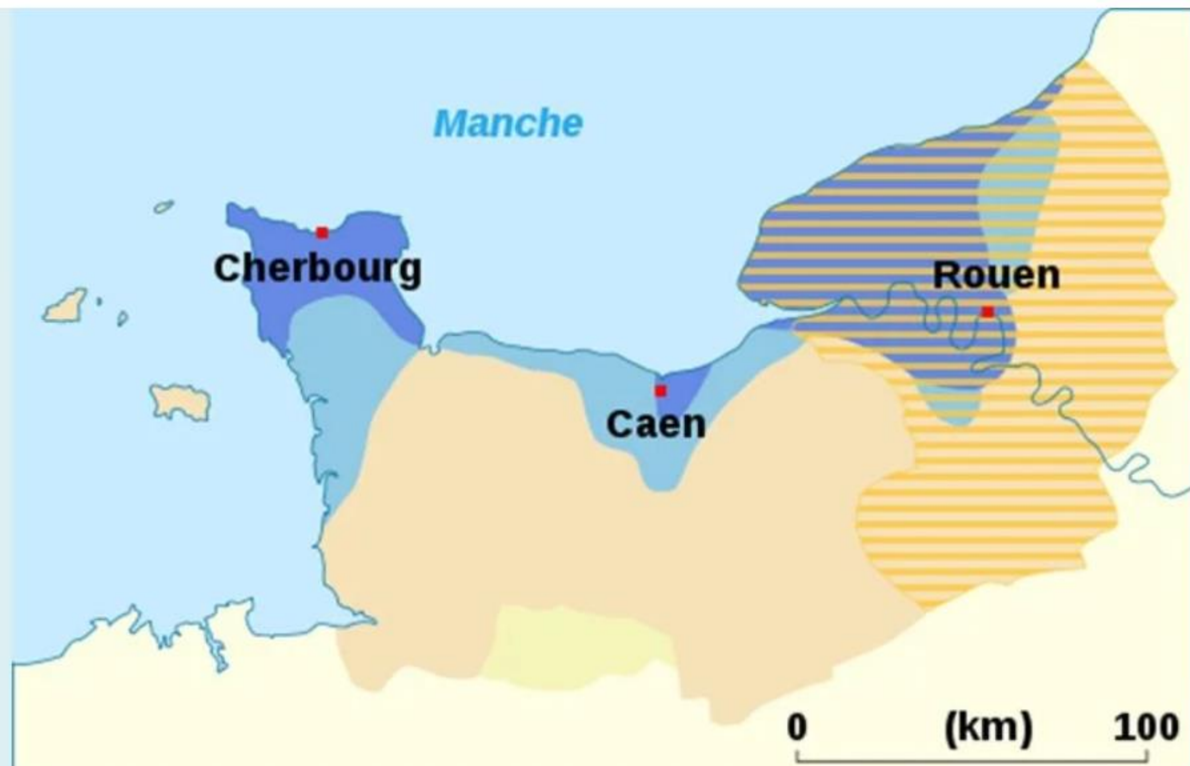

VIKINGS IN ENGLAND, HOLY ISLAND 793 LINDISFARNE

In England, the Viking attack of 8 June 793 that destroyed the abbey on Lindisfarne, a centre of learning on an island off the northeast coast of England in Northumberland, is regarded as the beginning of the Viking Age Judith Jesch has argued that the start of the Viking Age can be pushed back to 700–750, as it was unlikely that the Lindisfarne attack was the first attack and given archeological evidence that suggests contacts between Scandinavia and the British isles earlier in the century. The earliest raids were most likely small in scale, but expanded in scale during the 9th century.

Région concédée à Rollon en 911

Duché de Normandie en 933

Acquisition vers 1050

Peuplement nordique :

important

dispersé

VIKINGS IN ENGLAND AND NORMANDIE

KONG KNUDS TERRITORIER 1014–1035.

NORWAY

SWEDEN

SCOTLAND

NORTH SEA

DENMARK

IRELAND

ENGLAND

HOLY ROMAN EMPIRE

ENGLISH CHANNEL

Skriv i chatten!

Danmarks kongeløse tid 1332-1340

Denmark's kingless time 1332-1340

Nørrejylland

Grev Gerhard
1332 - 1340

Skåneland

Grev Johann
1332
Kong Magnus Eriksson
1332 - 1360

Sjælland

Grev Johann
1329 - 1340

Fyn

Grev Gerhard
1330/1332 - 1340

Sønderjylland

Grev Gerhard
1326 - 1330
Valdemar 3.
1330 - 1364

1326/
1328-1340

1326

1326

Pant / Pledge

Len / Fief

Kombination af pant og len /
Combination of pledge and fief

Dannebrog faldt ifølge myten ned fra himlen under et slag i Estland 1219.

Flaget menes normalt at stamme fra den danske korstogsperiode i 1100-1200-tallet. Den første dokumenterede brug er dog i Valdemar Atterdags våbenskjold fra anden halvdel af 1300-tallet. En velkendt myte om flagets oprindelse angiver, at flaget faldt ned fra himlen under Valdemar Sejrs slag ved Lyndanisse i 1219 mod esterne.
De tidligste versioner af sagnet placerer imidlertid denne begivenhed i et slag ved Fellin i 1208. Det drejer sig om to beretninger fra starten af 1500-tallet fra henholdsvis teologen og krønikeskriveren Christiern Pedersen og munken Peder

I kong Valdemar den Stores privilegium fra 1161 til klosteret i Tommerup omtales 5 vandmøller, blandt andet en valkemølle til fremstilling af uldstoffer. 1175 bestemte kong Valdemar, at borgerne i Odense skulle lade deres korn formale på Munke Mølle, og 1193 afstod nonnerne på Nonneborg (senere Dalum Kloster) en torp og en sø mod afgiftsfrit at få malet deres korn på møllen.
1242 kom Sankt Knuds Kloster i besiddelse af Ejby mølle,
Sorø Kloster havde en vandmølle med 4 hjul og med afløb gennem en 4 km lang kanal til Tuelsø. Senere, fra 1300-tallet omtales tillige adelige møller, således ved arveskifter eller handel med hovedgård og gods, hvor møller har en fremtrædende plads:

allerede 1135 omtales Maglemølle ved Næstved, en vandmølle tilhørende Bodil-slægten,]
1326 Rønninge Søgård med Bjerne mølle,
1372 Nielstrup hovedgård med Voltemølle og Ågårds møllested,
1376 Tange hovedgård med Tange mølle.
1393 omtales en stubmølle ved Saltorp tilhørende Sankt Peders Kloster i Næstved.

Ribe, Danmarks ældste by, har bevaret dele af den middelalderlige bykerne. Når man ser bort fra de nutidigt klædte personer, giver billedet et indtryk af sådan en by.

I slutningen af det 19. århundrede, da den industrielle revolution tog sin begyndelse i Danmark, fandtes en lang række købstæder. I løbet af middelalderen fik købstæderne én efter én særlige privilegier, som blev givet dem af kongen.

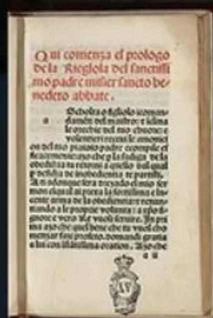

Herrevads kloster

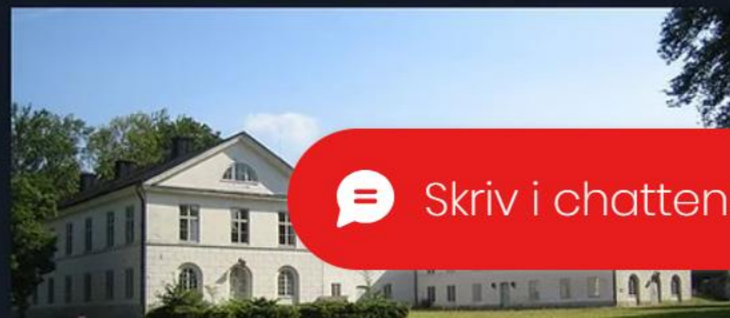

Herrevads kloster var ett cistercienserkloster som grundades 1144 och var verksamt till 1565. Av de medeltida klosterbyggnaderna återstår endast ett rudiment som i dag är inrett till kapell. Intill kapellet ligger slottet Herrevadskloster och som inrymmer hotell och restaurang. Detta slott uppfördes i huvudsak 1745. Båda är belägna norr om Ljungbyhed i Riseberga socken i Klippans kommun i Skåne. Herrevadskloster grundades 1144 vid Herivad över Rönneå

Herrevads kloster

År 1144 anlände abbot Robert, elva konverser och nio lekmän från cisterciensklostret i Citeaux till Herrevad, där ärkebiskop Eskil upplåtit mark till dem för att bygga upp ett cistercienserkloster på då dansk mark. I 400 år tronade klostret på heden och blev ett maktcentrum i regionen. Klostermedlemmarna som vigt sitt liv åt att hedra och tjäna Gud blev därmed ett inslag i bygden som satt spår långt in i vår tid. Hantverk som klosterorden tog med sig och sedermera utvecklade blev också en del av bygdens. En bygd som med sin placering gav mycket tillbaka till dem som brukade den, det var perfekta förhållanden att driva ett självhushållande kloster i. Syftet med uppsatsen är att klargöra vilken denna klosterorden var för att på så vis kunna väcka ett nytt intresse för något som fallit i glömska inte bara på lokal nivå utan också som en del av Skånes historia. Fortsatt är intentionen med uppsatsen att peka på det som levt kvar i bygden och därmed blivit en del av dagens samhälle som vi kan tacka dessa medeltida munkar för

Herrevadsklost er (slottet).

Det Stockholmske Blodbad

Stockholm Bloodbath

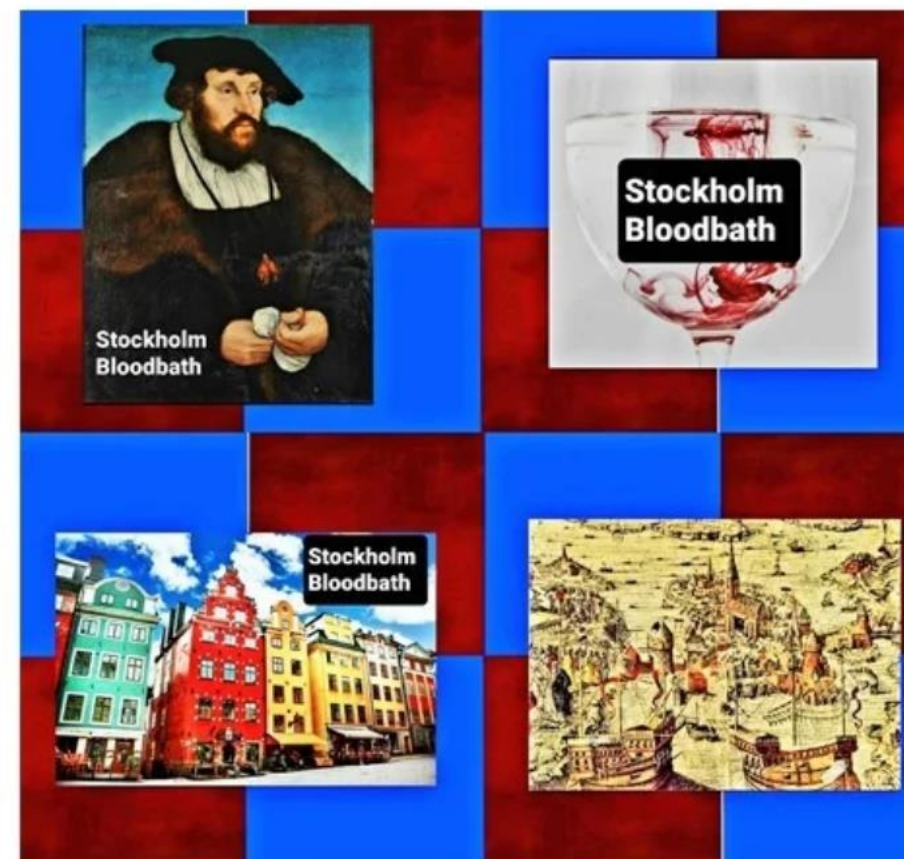
The **Stockholm Bloodbath** (Swedish: *Stockholms blodbad*, Danish: *Det Stockholmske Blodbad*) was a trial that led to a series of executions in Stockholm between 7 and 9 November 1520. The event is also known as the **Stockholm massacre.**

STOCKHOLM BLOODBATH

Slideshow Anders Dernback / text Wikipedia

Stockholm Bloodbath

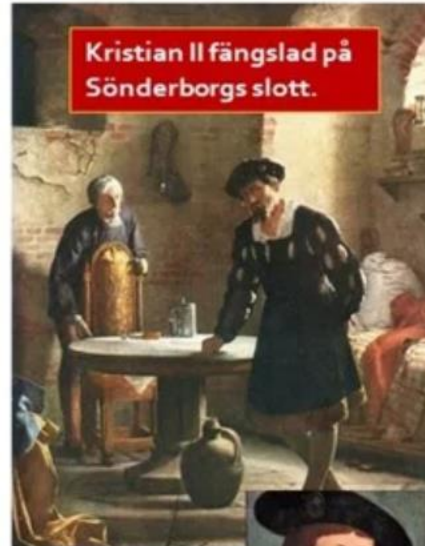

Christian and Isabella on an altar in Elsinore.

Children

GREVEFEJDEN

Christian III of Denmark

Johan Rantzau

Jörgen Kock

Gustav Trolle Dödades i strid

Gustav Vasa

Fredrik I Danmark

AKTÖRER I KRIGET GREVEFEJDEN

Skriv i chatten!

MALMÖHUS SLOTT

Bildspel Anders Dernback text Wikipedia

Afsnit to om Danmarks historie er 1600-tallet og frem

Danmark og Sverige mødes i mange krige

Danmark ville kæmpe mod Sverige indtil 1743, men 1814 var det sidste slag

Skriv i chatten!

Sverige på höjden av sin storhetstid

Trøndelag 1658 (1660)
Jämtland 1645
Dalarna
Gulf of Bothnia
Finland (1809)
Karelia 1617 (1721)
Ladoga lake
Nöteborg
Helsingfors
Viborg (1721)
Åland
NORWAY
Narva
Ingria 1583-95, 1617 (1721)
Stockholm
Estland 1561 (1721)
Dagö
RUSSIA
Bohuslän 1658
Gotland 1648
Ösel 1645 (1721)
Livonia 1629 (1721)
NORTH SEA
Halland 1658
Småland
Öland
Riga 1621
DENMARK
Scania 1658
BALTIC SEA
Klaipėda/Memel 1629-35
Copenhagen
LITHUANIA
Stralsund (1815)
Bornholm 1658 (1660)
Pillau 1629-35
Wismar 1648 (1803)
Cammin (1679)
Elbi[…] 162[…]
Bremen-Verden 1648 (1719)
Western Pomerania 1648 (1720)

Den danske historiske Förening

Den danske historiske Forening
Stiftet 1839

Skriv i chatten!

Om tidskriften

Vetenskaplig tidskrift, publicerad vartannat år, red. av Dansk Historisk Forening sedan 1839. Volymerna 1-108, 1839-2008ff, är retrodigitaliserade. Tre år gamla och äldre upplagor är gratis.

Historisk Tidskrift är Danmarks äldsta, fortfarande pågående facktidskrift, ämnets huvudämnestidskrift och medför förutom vetenskapliga avhandlingar inom historiens alla perioder, sidor och ämnen även forskningssammanfattningar, professionella diskussionsunderlag, dödsannonser, recensioner och föreningsnotiser. Är inte begränsad till dansk historia.

Povl Bang-Jensen i danska ambassaden i Washington under andra världskriget

Författare: Finn Løkkegaard

Citering/Export

Løkkegaard, F. (1997). Povl Bang-Jensen i danska ambassaden i Washington under

Författare: Finn Løkkegaard

Citering/Export

Løkkegaard, F. (1997). Povl Bang-Jensen i danska ambassaden i Washington under andra världskriget. Historisk tidskrift , 16 . Hämtad från https://tidsskrift.dk/historisktidsskrift/article/view/53854

https://tidsskrift.dk/historisktidsskrift/issue/archive

HISTORISK TIDSSKRIFT
DK

Tidskriften Historisk tidsskrift ges ut av Den Danske Historiske Forening.

- Tryckt upplaga

Historisk Tidskift

Om tidskriften

Vetenskaplig tidskrift, publicerad vartannat år, red. av Dansk Historisk Forening sedan 1839. Volymerna 1-108, 1839-2008ff, är retrodigitaliserade. Flytta vägg 3 år efter. Kategori 2 tidskrift i den internationella tidskriftsrankingen.

Historisk Tidsskrift är Danmarks äldsta, fortfarande pågående facktidskrift, ämnets huvudämnestidskrift och medför förutom vetenskapliga avhandlingar inom historiens alla perioder, sidor och ämnen även forskningssammanfattningar, professionella diskussionsunderlag, dödsannonser, recensioner och föreningsnotiser. Är inte begränsad till dansk historia.

Aarhus Universitet

Danmarks næststørste universitet målt på antal studerende, og det næstældste (tredjeældste, hvis man medregner DTU). Universitetet blev etableret i 1928 i Aarhus og tæller i dag omkring 32.000 bachelor- og kandidatstuderende,[4] hvortil yderligere kommer nogle tusinde ph.d.- og deltidsstuderende. Universitetet rangerer blandt verdens 100 bedste på flere internationale ranglister (2018) og er medlem af de europæiske universitetsgrupper, Circle U. European University Alliance, Coimbra Group og Utrecht Network

Universitetet er organiseret i fem fakulteter (Arts, Natural Sciences, Technical Sciences, Health, and Business and Social Sciences), 26 institutter og diverse grundforskningscentre.

Aarhus Universitet er oprettet i 1928 som et privat initiativ under navnet Universitetsundervisningen i Jylland. Ved indvielsen den 11. september 1928 startede 78 studerende.
I 2007 fusionerede Aarhus Universitet med Danmarks Jordbrugsforskning (grundlagt 1883 som Landøkonomisk Forsøgslaboratorium), Danmarks Miljøundersøgelser (dannet 1989), Aarhus School of Business (dannet 1939 som Handelshøjskolen i Aarhus ved en reorganisering af Den Jyske Handelsskole) og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole (dannet ved en fusion i 2000), som er placeret i København.
I 2012 fusionerede Aarhus Universitet med Ingeniørhøjskolen i Herning.

Click an go to....

https://danmarkshistorien.dk/

danmarkshistorien.dk er en del af Historisk Afdeling ved Institut for Kultur og Samfund på Aarhus Universitet. Hjemmesiden blev lanceret i maj 2009 og har siden da formidlet forskningsbaseret viden om Danmarks historie udarbejdet af historikere, arkæologer og andre forskere primært fra Aarhus Universitet. Formålet med danmarkshistorien.dk er at give offentligheden og undervisningssektoren mulighed for at få kvalificeret og tilgængelig information om Danmarks historie formidlet af fagfolk.

Hjemmesiden fungerer både som et frit tilgængeligt online historieleksikon og en digital historiebog. Her kan du i øjeblikket finde lidt over 1170 leksikonartikler, ca. 1200 kilder samt et online kursus i danmarkshistorie med både tekst, film og quizzer. Dertil kommer 17 e-bøger, ca. 100 korte film, 160 lydklip, spil, quizzer, mytedrab og et interaktivt danmarkskort.

Onlineportalen havde i 2022 lidt over 4,13 mio. besøg og ca. 5,5 mio. sidevisninger og er en af Danmarks absolut førende hjemmesider, når det gælder formidling af landets historie. I 2010 modtog danmarkshistorien.dk Videnskabsministeriets Forskningskommunikationspris som ane
sin særlige indsats for at formidle forskning til en bred offentlighed.

Vikingatiden del 1

Vikingatiden del 2

Vikingatiden del 3

Vikingatiden del 4

Vikingatiden del 5

Regentlängden

Vikingatiden Aarhus Universitets sida

Klicka

Danska Regentlängden klicka

Skriv i chatten!

Skriv i chatten!

Danske historiske epoker

Vingetiden, 790-1050
Højmiddelalderen, 1050-1340
Senmiddelalderen, 1340-1523
Reformation og magtstat, 1523-1660

Enevælde, 1660-1814
Fra enevældig helstat til nationalstat, 1814-1914
Verdenskrigsepoken, 1914-1945
Efterkrigstiden, 1945-1973
Globale tider - efter 1973

Danska historiska epoker utforska klicka

Vikingetiden, 790-1050

Højmiddelalderen, 1050-1340SKICKA

Senmiddelalderen, 1340-1523

Reformation og magtstat, 1523-1660

Enevælde, 1660-1814

Fra enevældig helstat til nationalstat, 1814-1914

Verdenskrigsepoken, 1914-1945

Efterkrigstiden, 1945-1973

Globale tider - efter 1973

Besök Global Slideshow Library

Sök 550 miljoner digitala data.

Global Slideshow

ERIC II THE MEMORABLE (DANISH: ERIK EMUNE: C.1090-1137

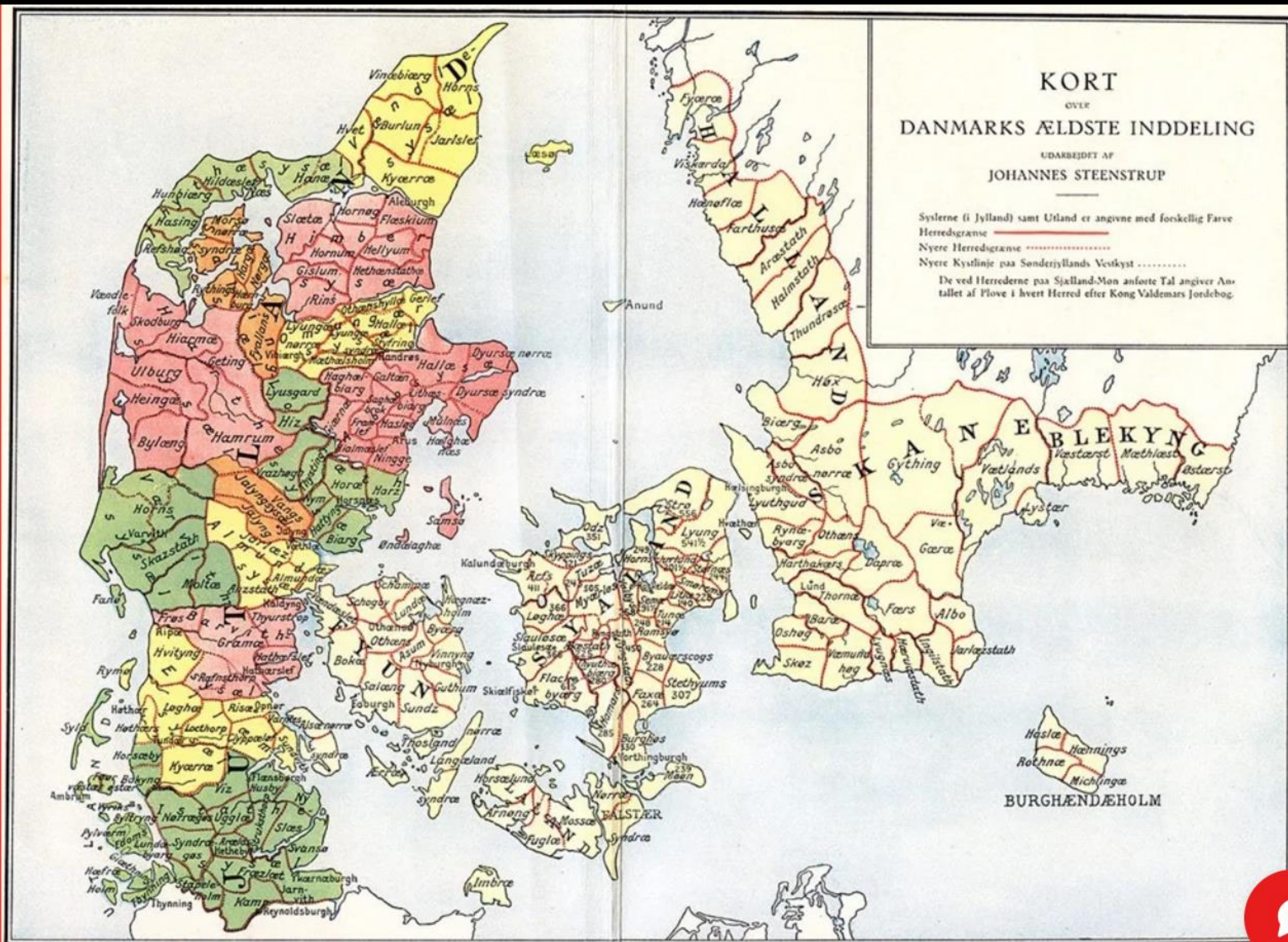
Skriv i chatten!

SKÅNES HISTORIA

SKÅNES HISTORIA

KORT
OVER
DANMARKS ÆLDSTE INDDELING
UDARBEJDET AF
JOHANNES STEENSTRUP
Syslerne (i Jylland) samt Utland er angivne med forskellig Farve
Herredsgrænse
Nyere Herredsgrænse
Nyere Kystlinje paa Sønderjyllands Vestkyst
De ved Herrederne paa Sjælland-Møn anførte Tal angiver Antallet af Plove i hvert Herred efter Kong Valdemars Jordebog.
BLEKYNG
BURGHÆNDÆHOLM
FALSTÆR

DANMARK

KARL X GUSTAV SER UT ÖVER ISEN, MÅLNING AV JOHAN FILIP LEMKE.

Han drog sig ur den polska härvan, lämnade endast en mindre styrka i Polen, och hastade mot Danmark. Under sensommaren och hösten 1657 erövrades Jylland, i januari–februari 1658 följde tåget över Bält och freden i Roskilde. Anfallet på Polen hade skaffat honom en stridsställning från vilken han kunde ingripa varhelst den europeiska oron gjorde det nödvändigt. Segern över Danmark möjliggjordes genom denna stridsställning och genom hans personliga djärva anfallstaktik.

1706-1711

Guvernör
(Skåne)

Magnus
Stenbock

Ledde slaget vid Helsingborg 1

1669-1674

Erik Dahlberg
kommendant

Danmark invadera
1676 vann Sverig

Bornholmsk er en gruppe af danske dialekter, der tales på Bornholm. Sproghistorisk set hører bornholmsk til østdansk og er tættest beslægtet med det dansk, der førhen taltes i Skåne (indtil det i århundrederne efter Roskildefreden langsomt blev afløst af svensk).

Östdanska dialekter

https://da.wikipedia.org/wiki/Danske_dialekter#/media/File:DanskeDialekter.png

Danska dialekter betraktat i modern tid

Skriv i chatten!

https://da.wikipedia.org/wiki/Danske_dialekter#/media/File:DanskeDialekter.png

Ømål
Amagermål
Sjællandsk
nordsjællandsk
nordvestsjællandsk
sydvestsjællandsk
østsjællandsk
sydsjællandsk (sydligt sydsjællandsk)
Sydømål
østmønsk
vestmønsk
nordfalstersk
sydfalstersk
lollandsk

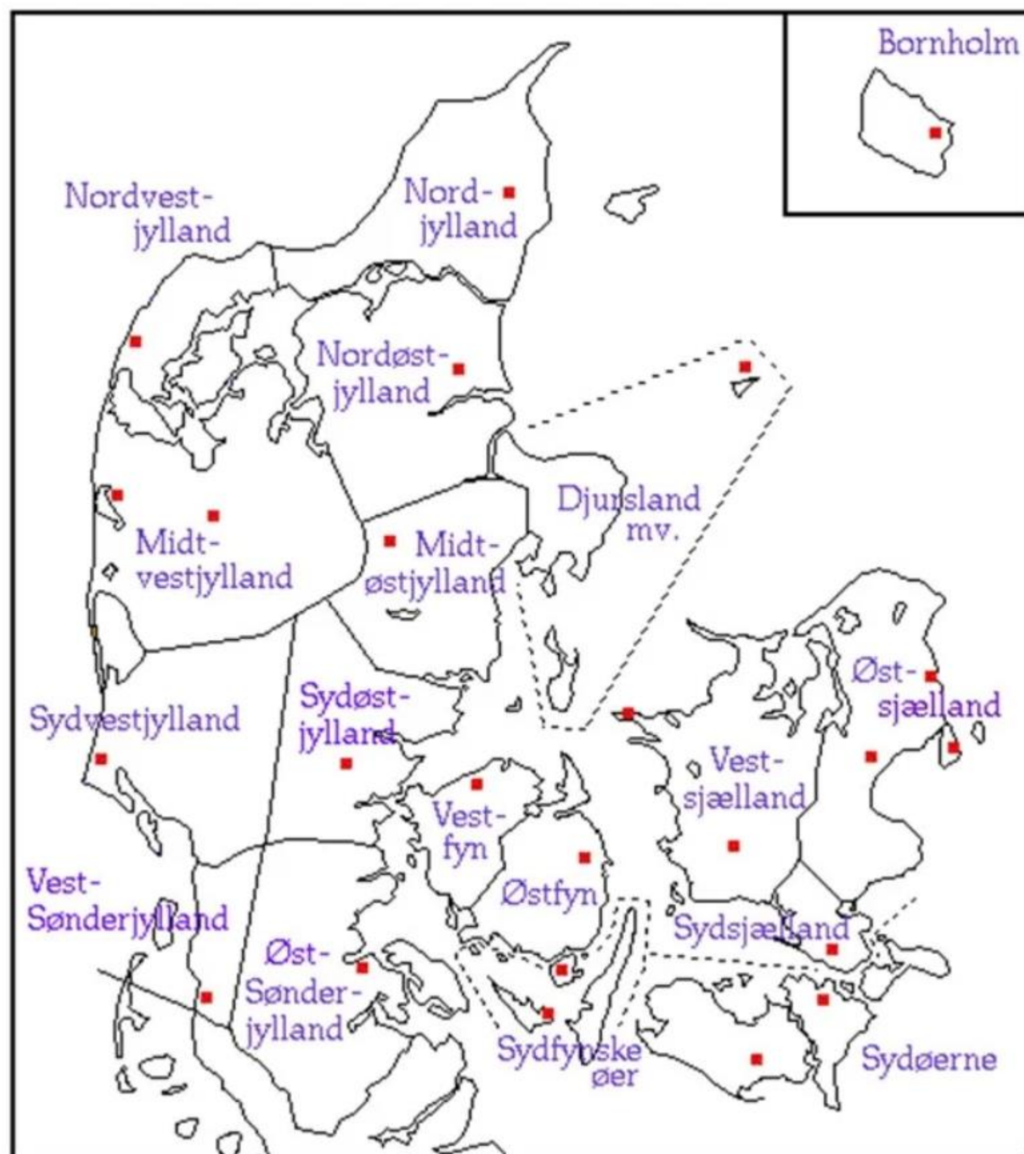
Fynsk
østfynsk
vestfynsk (nordvest-, sydvestfynsk)
sydfynsk
langelandsk
tåsingsk (m. Thurø)
ærøsk (m. Lyø, Avernakø, Strynø, Birkholm, Drejø)
Jysk
Nørrejysk (vestjysk og østjysk)
Vestjysk
thybomål
morsingmål
sallingmål
hardsysselsk
fjandbomål
sydvestjysk (m. Fanø)
sydøstjysk

Østjysk
vendsysselsk (m. Hanherred og Læsø)
himmerlandsk
ommersysselsk
djurslandsk (Nord-, Syddjurs m. Nord- og Sydsamsø, Anholt)
midtøstjysk
Sønderjysk
vestlig sønderjysk (m. Mandø og Rømø)
østligt sønderjysk (m. Als)
Syd for rigsgrænsen: mellemslesvisk, angelmål, fjoldemål
Bornholmsk

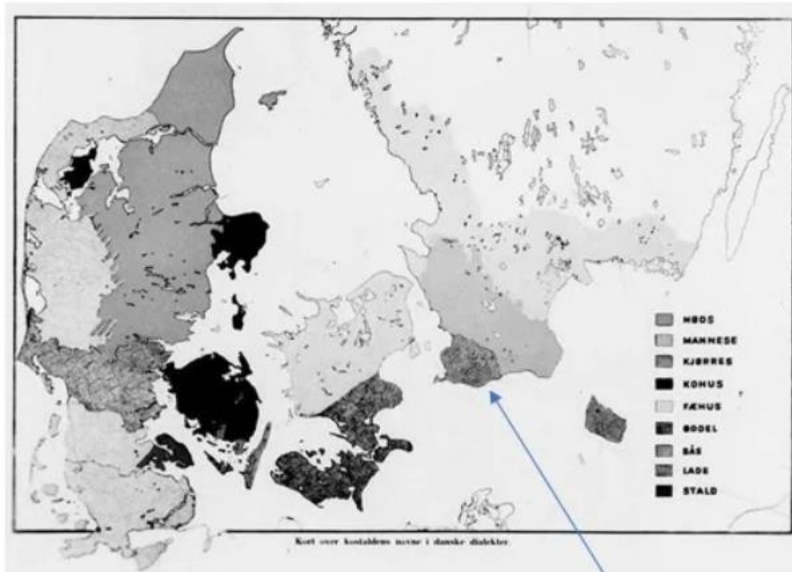
I Danmark finns huvudsakligen tre olika dialektområden – jyska, ömål och bornholmsk. De är dominerande på Jylland, öarna mellan Jylland och Sverige samt det något isolerade Bornholm längst i öster.

T.v. listas de (cirka) 32 danska dialekter som definieras av Afdelning for Dialekforskning vid Nordisk Forskningsinstitut, Köpenhamns universitet

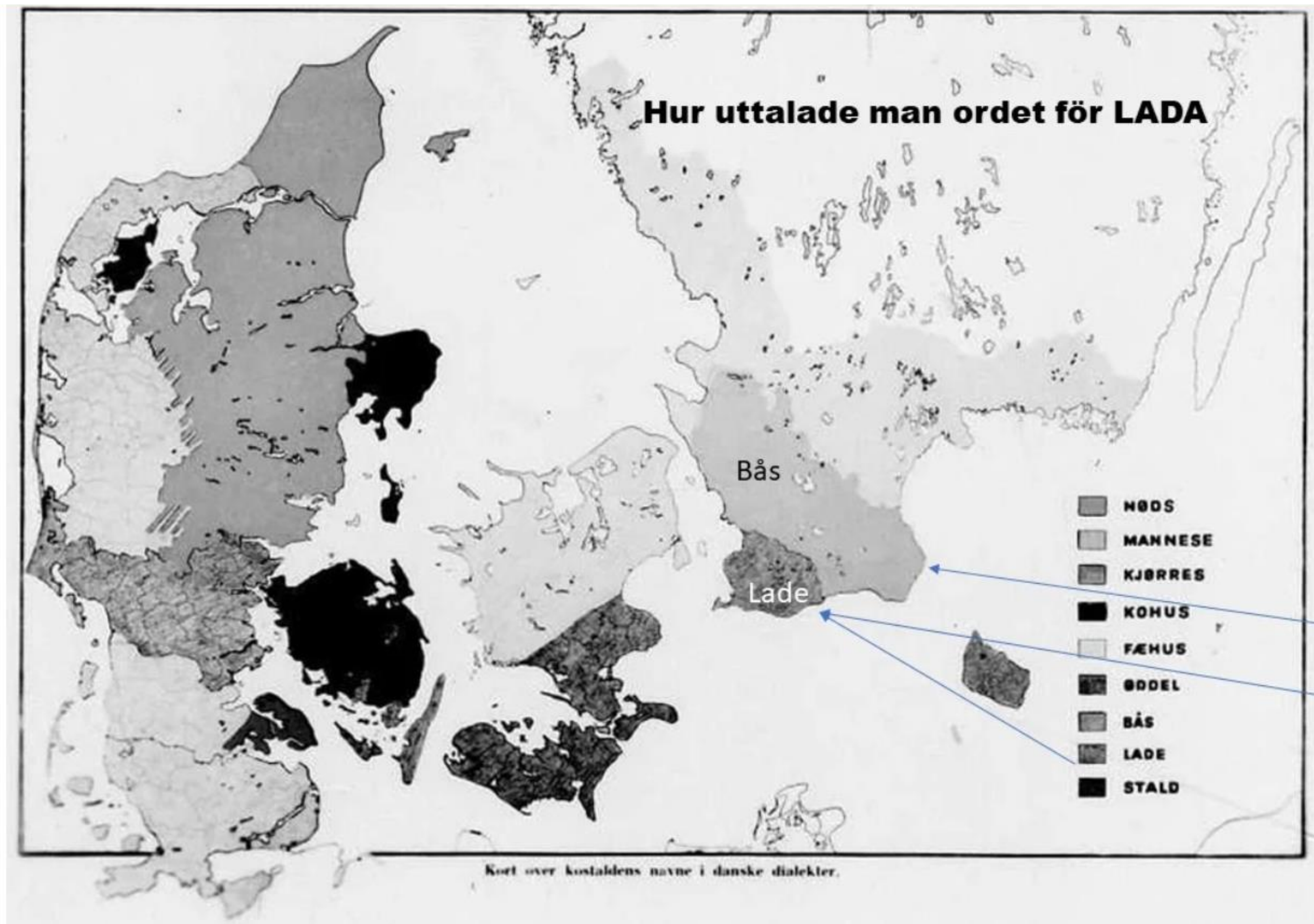

http://jysk.au.dk/samlinger/baandsamling/dialektproever/

Danska dialekter

Ovan dansk indelning av dialekter före 1658 och tre olika verkar ha gällt för Skåne. Exempel på ordet lada
Ser ut som Oxie och Skytts härad har haft en egen dialekt?

Kort over kostaldens navne i danske dialekter.

Danska dialekter

Nöds

Mannese

Kjörres

Kohus

Faehus

Öddel ?

Bås

Lade

Stald
(ordet för lada)

Danmarks/Skånes historiska årtal år 960 - 1300

Skånes historia I årtal 960 - 1200

Wikipedia länk till Fotevik
Är källa / bildspel Ander

960

Religion Vid denna tid kommer biskop Poppo till den danske kungen Harald Blåtand i Jelling i Jylland. Han kristnar kungen och Harald tvingar danerna att bli kristna. Harald Blåtand har troligtvis under sin regeringstid på 970-talet lagt under **sig** Skåne med vapenmakt.

986

Politik Kung Harald Blåtand dör, enligt legenden genom en pil i ändan, avlossad av stormannen Palnetoke. Hans son Sven Tveskägg blir ny dansk kung.

1000

Politik Danerkungen Sven Tveskägg, sveakungen Olof Skötkonung och de norska jarlarna Eirik och Svein överfaller Olav Tryggvasons flotta vid Svolder. Olav stupar och segerherrarna delar Norge mellan sig. Fram till 1015 är den norska riksenheten upplöst. Viken (området runt Oslofjorden) ligger under danerkungen, Ranrike (Bohuslän) under sveakungen. Eirik och Svein styr i Tröndelag och Hålogaland (Nordland) som danerkungens jarlar. Platsen för det stora sjöslaget vid Svolder är idag inte känd. Adam av Bremen förlägger emellertid på 1070-talet platsen till Öresund.

1001

Den engelske kungen Ethelred betalar för tredje gången danagäld till danskarna. Summan är denna gång 24.000 pund silver. Första gången, år 991, utbetalades 10.000 pund, andra gången 16.000 pund.

1009

Befolkningen i Canterbury i England betalar 3.000 pund silver till en vikingahär för att slippa plundring.

1012

Danagäld på 48.000 pund utbetalas till danskarna i England. Thorkild den höge mottar summan och lovar san
tjänst hos kung Ethelred med 45 skepp. Efter detta blir danagäld ett begrepp för kostnader att hålla en engel
försvarsmakt.

1019

Knut den store blir kung även i Danmark.

1022

Knut den store drar på härtåg till Venden.

1026

Den norske kung Olav II Haraldsson (den helige) anfaller Danmark och Skåne tillsammans med sveakungen Anund Jakob. Knut den store kommer till undsättning med sin flotta från England, driver norrmännen på flykten, slår landhären i ett slag vid Stångby i Skåne. Hans flotta stänger in svenskarna i Helgeå där man avvaktad vid den internationella köpingehandelsplatsen i Hammarsjön. Efter ett stort slag ska svenskarna ha flytt landvägen efter att ha sänkt sin flotta. En annan uppgift säger att de flydde med flottan utmed kusten. Knut begraver sina döda krigare vid Norra Åsum kyrka. I senare litteratur åberopar vissa forskare att Helgeå legat vid Mälaren, en hypotes som är tämligen orimlig men som ständigt börjar återkomma i tryckt litteratur utan sakargumentation.

Sven Tveskäggs dotter Estrid är gift med Ulf Jarl som vid juletid mördas på order av kung Knut i Helig Trefaldighetskyrkans kor i Roskilde. Ulf Jarls son är Sven Estridsen, blivande dansk kung. Sven Estridsen flyr till kung Anund Jakob i Sverige.

1028

Knut den store härskar över Danmark, England och Norge och under en period dessutom över en del av Sverige, vilket gör honom till en av Europas mäktigaste härskare.

1030
En biskop utses för Själland och han ska också ha myndighet över Skåne.
1035
Kung Knut den store dör i Shaftesbury i Dorset, England. Han begravs i domkyrkan i Winchester. Vid Knut den stores död går Nordsjöimperiet i upplösning och blir spritt på flera händer. Knuts son Hardeknut blir dansk kung. Han har under åren 1028-35 varit lydkung i Danmark. I England blir halvbrodern Harald Harefod kung.
1040
Den danske kungen Hardeknut blir även kung i England efter sin halvbror Harald Harefod som dör detta år. I England kommer Hardeknut att gå till historien som en rå och grym kung.
1042
Danske kungen Hardeknut dör av hjärtslag under en väns bröllop i Lambeth i London. Han begravs i Winchesters domkyrka. Kungen är ogift och barnlös. Kung Magnus av Norge för en flotta till Danmark och blir här hyllad som ny dansk kung.
1043
Kung Magnus den gode besegrar venderna i ett slag på Lyrskov hede vid Slesvig. Krig utbryter i Danmark mellan tronkandidaterna Magnus den gode av Norge-Danmark och Sven Estridsen. Först efter Magnus död 1047 erkänns Sven Estridsen som dansk kung.
1047
Kung Magnus den gode dör efter att ha störtat av hästen och Sven II Estridsen blir ny dansk kung. Han är son till Ulf Jarl och Sven Tveskäggs dotter Estrid. Med olika frillor har Sven följande barn, samtliga blivande kungar av Danmark: Harald (III) Hen, Knut (II) den helige, Oluf (I) Hunger, Erik (I) Ejegod och Niels.

1050

Den norske kungen Harald Hårdråde plundrar i Skåne och södra Jylland där han bränner handelsstaden Hedeby.

Religion Vid denna tid ansöker kung Sven Estridsen hos påven att få bryta ut Danmark från det hamburgska ärkestiftet och göra Lund till nytt ärkestiftscentra för Norden. Ärkebiskop Adalbert i Hamburg motsätter sig förslaget på ett skickligt sätt genom att hänvisa till att antalet biskopsstift i Danmark, fyra till antalet, var för litet för ett eget ärkestift. Påven, som vid tillfället är i Tyskland, utökar istället hamburgstiftet med Norge, Island, Grönland och alla andra nordiska folk (Sverige låg redan under Hamburg).

Städer Vid denna tid blir S:t Clemens kyrka, som låg direkt utanför Helsingborgs befästningsringvall, ombyggd i sten. Denna kyrka, liksom även S:t Petri kyrka i Helsingborg, har föregåtts av träkyrkor eftersom deras äldsta stengrunder går igenom äldre gravar.

1060

Vid denna tid verkar det som om kung Sven Estridsen samarbetar med ärkebiskop Adalbert i Bremen. Planen kan ha varit att Adalbert skulle bli patriark (påvens ställföreträdare) och som sådan få lov att själv tillsätta en nyinstiftad ärkebiskopstjänst över Norden i Lund. För patriarkatet behövs ett antal nya biskopsstift i Danmark. Landet organiseras i åtta stift: Slesvig, Ribe, Århus, Vendsyssel, Fyn, Roskilde, Lund och Dalby. Varje stift får en biskop som ledare.

I Dalby i danska Skåne börjar biskop Egino bygga Heliga Korsets kyrka, den idag näst äldsta bevarade stenbyggnaden i Norden. Den äldsta är troligtvis S:t Clemens kyrka i Roskilde från 1030-talet.

1062

Den norska kungen Harald Hårdråde och den danske kungen Sven Estridsen utkämpar ett sjöslag vid Nissaån i Halland. Skåningarna flyr med sina skepp på natten. Efter en hård strid måste danerna fly men kung Harald kan trots detta inte underlägga sig Danmark.

1065

Vid denna tid (1061-1073) försöker åter kung Sven Estridsen inrätta ett eget ärkestift över Danmark. För att få påven positivt inställd har bl.a. kungen uppfört ett stort antal träkyrkor i Lund samt år 1060 lagt en fast stiftsorganisation i riket. Försöket med ärkestift misslyckas dock.

1066

Vid denna tid dör biskop Henrik av Lund och Egino, biskop i Dalby, flyttar över på Lundastolen. Detta innebär slutet för planerna med att bygga ut Dalby till stor stiftsstad.

1069

Danska vikingar under Sven Estridsens bror Asbjörn angriper England med hjälp av kungens söner Harald och Knut. De drivs tillbaka av en normandisk riddarhär under ledning av Vilhelm Erövraren.

1070

Vid denna tid inrättar också biskop Egino i Lund Heligkorsklostret i Dalby av augustinerorden. I ledningen sätter han en prost och en dekan. Den äldste kände dekanen bär namnet Lothen. Klosterbröderna är kaniker och namnen på de äldsta är Alwinus, Windane, Gerungus, Gunvatr och Richard. Kungen Sven Estridsen donerar en stor ljuskrona till Dalby kyrka med sexton lanternor eller torn på, 12 fot i diameter och helt i förgylld koppar. Ljuskronan föreställer det himmelska Jerusalem. Allmänt Vid denna tid författar Adam av Bremen sin Danmarkshistoria. Här beskrivs bl.a. att Skåne har 300 kyrkor och att landskapet är det vackraste i Danmark. Han omtalar också staden Helsingborg, Lund och biskopssätet i Dalby. Ur texten läses bl.a.: "Det finns många överfarter från Själland till Skåne, den kortaste vid Helsingborg ...det finns en kort överfart vid det Baltiska havet vid Helsingborg, på vilket ställe Själland kan ses från Skåne, ett vanligt tillhåll för vikingar".

1072

Biskop Egino av Lund besöker Rom. Detta är första gången en lundabiskop besöker påvehovet. Egino återvänder till Lund men dör 19 oktober. Han var en ivrig förkämpe för kristendomens utbredande, kristnade blekingarna och hjälpte till med kristnandet av Västergötland och övriga Sverige. Sven Estridsen insätter tysken Ricwald som ny biskop i Lund.

1074

Kung Sven Estridsen dör. Han gravsätts i Trefaldighetskyrkan i Roskilde. Vid Svens död finns det två läger bland hans söner: de fredliga Harald, Oluf, Ubbe och Niels och de mera krigiska Knut, Benedikt, Erik och Sven. De danska bönderna och stormännen hyllar på Isöre i Isefjorden Harald Hen som ny kung. Tillnamnet kan betyda "lös slipsten".

Religion Vid denna tid (mellan 1072 och 1076) författas ett brev från biskop Imad av Paderborn i Westfalen till påven. Här ges en beskrivning av den nuvarande biskop Ricwal i Lund öden på 1060-talet. Han hade varit kanik vid domkyrkan i Paderborn men rymt från sin prästtjänst och Imad hade lyst honom i bann. När det blev känt att Ricwald sökt sig till danerna lystes han i bann av nordens ärkebiskop Adalbert i Hamburg. Ricwal beskrivs som ohörsam, uppstudsig, förhärdad och hårdnackad.

1075

Den vid kungavalet ratade kungasonen Knut (den helige) företar ett plundringståg mot England men vänder snart hemåt.

1078

I ett påvebrev till den norske kungen antyds att det pågår en maktkamp i Danmark mellan kung Harald Hen och hans bror Knut och att den norske kungen på något sätt är inblandad.

1080

Kung Harald Hen dör och begravs troligtvis i Dalby stenkyrka, vid den östra gaveln. Knut II (den helige) är i Sverige då dödsbudet når honom. Han skyndar hem och väljs på Isöre till ny dansk kung. Knut, född ca 1043, är frilloson till Sven Estridsen.

Religion Vid denna tid grundas Bosjökloster på Boön mellan de två Ringsjöarna som ett benediktinkloster för nunnor.

1085

Knut II planerar, mot stormännens tycke, ett krigståg till England och samlar en stor flotta i Limfjorden. Kungen uppehåller sig dock i Sönderjylland hela sommaren och flottan kommer inte iväg. Till sist sänds Knuts bror Oluf till kungen för att han ska ge klartecken till avfärd. Olof fängslas och sänds som fånge till Flandern. Flottan upplöses.

Religion Den 21 maj befinner sig kung Knut den helige i Lund i följe av biskop Ricwal, biskoparna i Roskilde och Slesvig, jarlen Håkon, presbyterer (högre präster) och stallare. I Lund pågår uppförandet av en biskopskyrka i sten (delar av den nuvarande domen), och kungen donerar denna dag en mängd egendom till biskopssätet. Donationen är den äldsta i Norden vars ordalydelse är bevarad. I brevet nämns den tomtskatt som kungen erhåller från städerna Lomma, Lund och Helsingborg och dessutom att kungen ger domkyrkan rätten till en del av dessa pengar. Donationen lägger den ekonomiska grunden för ett instiftande av ett ärkestiftet i Lund.

1086

Kung Knut II utfärdar orättvisa lagar och det blir uppror. Kungen och hans bror Benedikt tar med hirden skydd i S:t Albani kyrka i Odense men mördas framför altaret. Knut begravs i kyrkan och blir år 1101 helgonförklarad av påven Urban II. Oluf I Hunger, frilloson till Sven Estridsen, frisläpps från sin fångenskap i Flandern och blir ny kung (1086-95). Hans regeringstid är mycket orolig med allmän laglöshet och missväxt.

1089

I Lund väljs Ascer (Asser) till ny biskop. Han tillhör en mäktig stormannaätt och är släkt med kungen. Ascer kommer senare att bli Nordens förste ärkebiskop.

1095

Kung Oluf I Hunger dör. Hans gravplats är okänd. Efter kungens död hemkallas Sven Estridsens frilloson Erik I Ejegod från Sverige och blir ny kung. Erik är född ca 1056. Smeknamnet "Ejegod" kan översättas med "den alltid gode". Under kungens regering företas framgångsrika krigståg mot venderna, folkslaget i södra Östersjön.

1096

Knut (Lavard), blivande kung och son till Erik I Ejegod och Bodil, föds.

1098

Kung Erik I Ejegod drar på pilgrimsfärd till Rom och möter påven, Urban II. Kungen ivrar för kung Knuts helgonförklaring och för att upprätta ett nordiskt ärkestift med centrum i Lund.

1100

Vid denna tid (mellan 1095-1101) nedskrivs den äldsta helgonbiografin över den år 1086 mördade Knut den helige. Författaren prisar kungen som S:t Laurentiikyrkan i Lunds grundläggare, fader och gynnare.
Allmänt Vid denna tid är också stenhuggaren Hegvald verksam på Gotland och i Skåne. Han signerade några av sina verk med runskrift.

1101
Kung Knut, död 1086, helgonförklaras av påven. Hans kvarlevor nedläggs i ett praktfullt relikskrin i S:t Albani kyrka i Odense. Erik Ejegod grundar S:t Knuts kloster i Odense och hämtar hit engelska munkar från Evesham.
1103
Kung Erik I Ejegod drar på pilgrimsfärd till Det heliga landet. Som tillfällig ersättare tillsätter han biskop Ascer och sonen Harald Kesia. Sonen representerar kungen medan Ascer representerar drottningen. Kungen är hos påven Paschalis II på hösten. Något senare sänds den påvliga legaten, kardinalpresbytern Albericus, till Danmark med palliet, den nye ärkebiskopens ämbetsband. Norden blir nu en självständig kyrkoprovins, frigjord från den tyska Hamburg-Bremens överhöghet. Redan vid mitten av 1000-talet försökte den danske kungen Sven Estridsen göra Lund till ärkestiftsstad men förlorade denna kamp.
Politik Erik I Ejegod dör av feber i Paphos på Cypern och begravs på ön. Hans hustru Bodil når Jerusalem men dör på Oljeberget och blir begravd i Josafats dal.
1104
Vid ett kungaval på Isöre åsidosätts den döde kung Eriks son Harald Kesja och istället väljs den döde kungens bror Niels, Sven Estridsens yngste frilloson. Niels långa regeringstid (1104-34) blir fram till de sista åren präglad av fred och stabilitet i landet.
Religion Ascer blir Nordens förste ärkebiskop med säte i Lund. Han bekläds i staden av påvens utsände kardinal Alberich med palliet, ett speciellt ärkebiskopstecken i form av ett halsband med ull av får från ett heligt berg.

biskop. Gud som provar hjärta och njure, leder honom på stigen till himlen."

1113

Kung Niels drar med den danska ledungsflottan, i vilken troligtvis också skånska flottan ingår, till den södra Östersjökusten. Man går i land vid Lütke i Wagrien. Danskarna lider nederlag och kung Niels lyckas fly i sista stund.

1115

Den förre kung Erik Ejegods son Knut utnämns till jarl i Slesvig. Hans hird ger honom smeknamnet "Lavard", d.v.s. "brödgivaren".

1123

Bondeoroligheter utbryter i Danmark med krav på prästerna att hålla celibatet. Många präster som lever i äktenskap blir förföljda och dödade. En dansk flotta samlas i Öresund för ett korståg mot Kalmarsund och Småland men den avseglar aldrig. Den 30 juni inviger ärkebiskop Ascer kryptkyrkans huvudaltare i Lunds domkyrka. Det helgas till Johannes döparen, alla patriarker och profeter och talrika reliker nedläggs i altaret. Bland relikerna märks en bit av Kristi kors, grav, krubba och nattvardsbord, av Golgata, den klippa som han var född på och den klippa han enligt legenden stod på när han sa till lärjungarna sitt Frid vare med eder. Ascer donerar själv ett antal gårdar, bol, till den nya kyrkan. Dessa gåvor gör det möjligt att bättre organisera domkapitlet. Domkapitlets ledamöter bor i S:t Laurentiikloster som finns direkt norr om domkyrkan.Före detta år har den äldste kände abboten Hartwig i Allhelgonaklostret i Lund dött. Klostret var ett benediktinerkloster. Siward vigs av ärkebiskopen i Bremen till biskop över Uppsala, trots att Uppsala ligger under ärkebiskopen i Lund. Ärkebiskopen av Bremen arbetar nämligen på att få tillbaka Lundastiftet med hela Norden under sitt maktområde. Detta förlorade han 1103.

1124

Biskop Peder i Roskilde får stopp på det danska förföljandet av och blodbadet på präster som inte håller celibatet.

1125

Vid denna tid införs kyrkotiondeskatten i Danmark. Detta kan ha varit en av de ekonomiska grunderna för det omfattande stenkyrkobyggeri som igångsätts vid denna tid. I Skåne, där det finns minst trehundra sockenkyrkor, uppförs under 1100-talet en stor mängd stenkyrkor vilka ersätter de tidigare träkyrkorna.

1126

I Lunds domkyrka står ett norra altare klart den 22 juli i kryptkyrkan. Ärkebiskop Ascer viger altaret till aposteln och evangelisten Johannes, Jakob den äldre, martyrerna Gereon och Georgius, biskop Martin av Tours, ärkebiskop Nicolaus av Myrrha och Maria Magdalena. I altaret inläggs reliker efter dem alla.

1127

Kung Niels och hertig Boleslaw av Polen för krigståg mot hertig Vartislav av Pommern. Kungasonen Magnus Nielsen gifter sig i Ribe med den polske hertigens dotter Richizza.
Religion Ärkebiskop Otto av Bamberg kommer på missionsresa till Pommern och begär genom ombud att av ärkebiskop Ascer i Lund få tillstånd att predika för hedningarna på ön Rügen. En beskrivningen av mötet med Ascer finns bevarad: "En god och rättfram man, en ivrig lyssnare då talet gick om Gudi behagliga ting, kunnig och gudfruktig, men i sitt yttre framträdande bondsk som en vender." Om människorna i Ascers omgivning heter det: "orena och osnygga i mat och klädedräkt; i jämförelse med dem var de våra, som var vanligt och jämnt folk, storståtlige män, prästen Ivan till synes förnämligare än ärkebiskopen själv." Om Skånes kyrkor heter det "låga byggnader, oansenliga att se till". Troligtvis har många fortfarande varit av trä.

1130

Kung Niels och hans brorson, hertig Knut Lavard, blir i Ribe i södra Jylland osams i samband med att kungen anklagar Knut för illojalitet. Kungen och hans son Magnus ser sin makt hotad då Knut Lavard egentligen har rätt till Danmark genom sin döde far, kung Erik Ejegod. Knut Lavard verkar också vara mycket omtyckt av folket i Sönderjylland.
Religion Biskop Siward i Uppsala, som vigts till sitt ämbete av den tyske ärkebiskopen i strid mot den danske ärkebiskopen i Lund Ascer, drivs i landsflykt till Tyskland och återkommer aldrig. Ascer viger i stället Henrik till biskop i Sigtuna.
Allmänt Vid denna tid, mellan 1123 och 1131, finns i Lunds domkyrkas s.k. dödsbok de allra äldsta uppgifterna om spetälska i Norden. Här har införts en notis om en "Godvin den spetälske" som avlidit den 5 oktober och före sin död givit Laurentiklostret vid domkyrkan ett uns guld.

1131

Kungasonen Knut Lavard mördas i Haraldsted skog på Själland av sin kusin, kung Niels son Magnus. Ett långt inbördeskrig bryter nu ut i Danmark. Erik Emune, halvbror till den mördade Knut och son till den döde kung Erik Ejegod, gör uppror mot kung Niels och Magnus. Erik Emune kommer till Skåne och tar sig här kunganamn i strid mot kung Niels.
Knut Lavards och Ingeborgs son, den senare kungen Valdemar den store, föds i Slesvig. Valdemar kommer att uppfostras hos Skjalm Hvides son Asser Rig på Själland tillsammans med den blivande ärkebiskop Absalon.
Religion Ärkebiskop Ascer inviger den 11 januari det södra altaret i kryptkyrkan i Lunds domkyrka. Det helgas till S:t Blasius och S:t Egidius. Bland relikerna som inläggs i det nya altaret kommer många från ett äldre altare. Detta stod i den första biskopskyrkan från 1000-talet som nu ersattes av den under uppförande stående nya domkyrkan. Det heter om överflyttandet och helgonen att det var "många som förts över från altaret i den gamla münstern (kyrkan) och vilkas namn är kända för Gud allena.”

1132

Erik Emune, av skåningarna vald till dansk kung, besegrar en motståndareflotta vid Sejrö men hans kusin, kungasonen Magnus, lyckas fly. Kung Niels segrar å sin sida vid Skive i Jylland över en upprorshär ledd av ärkebiskop Ascers bror. Senare på året lider Erik Emune nederlag vid Hobro. Vid denna tid gifter sig Erik Emune med drottning Malmfred som först varit gift med Sigurd Jorsalfare i Norge men blivit förskjuten.

1133

Efter att ha intagit Haraldsborg vid Roskilde lider Erik Emune nederlag vid Værebro. Han kommer över till Skåne och till Lund för att begära hjälp av skåningarna i tronkampen men blir avvisad av dessa med ärkebiskop Ascer i spetsen. Han tvingas därför fly till Norge.

1133

Efter en långvarig schism med ärkebiskop Adalbero i Hamburg, vilken inför påven framgångsrikt krävt att få tillbaka Norden som del av Hamburgstiftet, bestämmer påven Innocentius II, efter bl.a. påtryckningar från tyske kejsaren Lothar av Sachsen, att Hamburgstiftet åter ska ta över Danmark, Sverige, Norge, Färöarna, Island och Grönland. Ärkebiskopsdömet i Lund har därmed upphört att existera.

Detta år omtalas Eskil, blivande ärkebiskop, som domprost i Lund.

1134

Den landsflyktige Erik Emune återkommer till Danmark från Norge. Han landstiger på Lolland, fängslar och hänger jarlen Ubbe varefter han ansluter sig till ärkebiskopen i Lund. Den tyske kejsaren vill återbörda det nordiska ärkestiftet till Hamburg. Kung Niels av Danmark stödjer kejsaren. Detta medför att ärkebiskop Ascer i Lund mot sin vilja tvingas att samarbete med kung Erik Emune som ju är motståndare både mot kung Niels och tyska kyrkan.

Ärkebiskopen börjar befästa Lund och ger Erik ekonomiska möjligheter att värva ryttartrupper från Tyskland. Kung Niels landstiger den 4 juni vid Foteviken i Skåne. I det stora slaget, där Erik Emune använder rytteri, stupar kung Niels son Magnus. Tillsammans med honom dör även fem biskopar, däribland den landsflyktige biskop Henrik, Sigtunas siste biskop. Kung Niels undkommer men mördas i Slesvig av några av den mördade Knut Lavards gillesbröder. Kungen begravs i Slesvigs domkyrka.

Ärkebiskop Ascer blir rikligt belönad för sin vänskap med Erik Emune. Julen 1134 firar kungen och drottningen i Lund.

Städer Helsingborg Saxo skriver i slutet av 1100-talet följande om året 1134: "Befann sig på slottet i Helsingborg danske kungen Erik Emune och norske kungen Håkan Gille, då den senare höll vad med den förre, att han skulle springa snabbare än kung Eriks hästar och vann vadet." Brunius anmärkte på 1800-talet att detta var den första kända hästkapplöpningen i staden. .

1135

Den nye danske kungen Erik Emune låter mörda sin ovän och släkting, kungasonen Harald Kesja, i bondbyn Skibet i Jylland. Han donerar också detta året 7 bol från mellersta och nordöstra Skåne samt från Amager till Lunds domkyrka. Vid överlämnandet i domkyrkan är hans drottning, den slaviska Malmfred, och hans unge son Sven Grathe närvarande. Donationen ska användas till ett s.k. prebende, dvs till en prästtjänst vid domkyrkan.

1136

Kung Erik Emune företar ett lyckosamt krigståg mot vendiska sjörövare på Rügen. För första gången medför en invasionsflotta rytteri.

1137

Erik Emune angriper Norge, bränner Oslo men drivs ut ur landet. Den 18 sep mördas han på tinget i Ribe av Plog, en man i hans hird. Kungens systerson Erik III Lam blir ny kung. Han är son till den jylländske herremannen Håkon och kung Erik Ejegods frillodotter Ragnhild.

Religion Ärkebiskop Ascer dör den 5 maj och begravs i Lunds domkyrka. Vid valet av ny ärkebiskop står två kandidater på listan, biskop Rig av Slesvig och biskop Eskil av Roskilde. Rig är kung Erik Emunes man. Eskil har motsatt sig den våldsmäktige kungen och t.o.m. kört bort honom från Själland. Rig väljs därför till ämbetet men den mäktige själländaren Peter Bodilsen ser dock till att det blir Eskil som blir ny ärkebiskop av Lund. Eskil sänder sin kaplan Herman från Roskilde till påven för att försöka utverka att Lund åter blir ärkestift för hela Norden.

Eskil är brorson till den tidigare ärkebiskopen Ascer. Hans ämbetstid präglas av försök att föra upp den danska kyrkan på en allmän europeisk nivå, bl.a. genom grundläggandet av många kloster.

1138

Prästen Herman, biskop Eskils utsände, lyckas få påven att åter erkänna Lund som ärkestiftstad över Norden. Kejsar Lothard av Sachsen, som degraderat Lund i förhållande till Hamburg, har just avlidit vilket öppnat möjlighet till förändringar. Herman för palliet till Lund. I augusti bekläds Eskil med detta heliga ämbetsband.

1139

Detta år väljs Oluf II Haraldsen, son till Harald Kesja, till dansk kung av skåningarna trots att kusinen Erik III Lam redan är kung.

Religion Ärkebiskop Eskil samlar de nordiska biskoparna till en provinsialsynod i Lund. Närvarande är biskop Herman av Slesvig, Rig av Roskilde, Sven av Viborg, Nothald av Ribe, Silvester av Börglum, Gislo av Linköping, Sigvard av Bergen och Orm av Färöarna. Ordförande är påven Innocentius II:s utsände, Theodignus, kardinalbiskop av Porto och S:ta Rufina Dietwin. Ärkestolen i Lunds självständighet från Hamburg-Bremenstolen bekräftas.

1140

Ärkebiskop Eskil försöker slå ner ett skånskt uppror mot kungen Erik III Lam men lider nederlag och tvingas fly till Själland. Upprorskungen Oluf Haraldsen tillsätter en egen ärkebiskop i Lund. Eskil försöker invadera Skåne men blir åter slagen. Genom ett nattligt flottangrepp lyckas emellertid Erik III Lam överrumpla Oluf som flyr. Den falske ärkebiskopen hängs. Allmänt Vid denna tid författas den s.k. Roskildekrönikan av en okänd författare. Vid denna tid är också Mårten stenmästare verksam i Skåne. Han tillverkar bl.a. en mängd dopfuntar för nyuppförda stenkyrkor i ett stort geografiskt område norr och nordväst om Lund samt ornamentik i Lunds domkyrka.

1142

Upprorsledaren Oluf Haraldsen vänder tillbaka till Skåne och besegrar vid Lund kung Erik III Lams här. Han går över till Själland men blir slagen vid Gentofte och tvingas fly till Halland. Snart är han åter i Skåne.

1143
Oluf Haraldsen, den ende överlevande av den år 1135 mördade kungasonen Harald Kesjas söner, stupar i slaget vid Tjutebro strax norr om Råån i Skåne i kamp mot kung Erik III Lam. Erik III Lam har nu säkrat sig makten över hela Danmark inklusive Skåne.
I Tyskland grundas staden Lübeck vilket kommer att medföra en ökande tysk dominans på de skånska marknaderna. Detta är början till Hansan, medeltidens stora tyska handelsförbund mellan flera städer.
1144
Kung Erik III Lam gifter sig med Lutgard, dotter till markgreven Rudolf av Salzwedels. Enligt Saxo ska hon ha varit beryktad för sitt lösaktiga leverne.
Religion I Herrevad i norra Skåne grundar ärkebiskop Eskil med hjälp av inkallade bröder från Citeaux ett cistercienserkloster. Klostret kommer att bli mycket rikt.
1145
Lunds domkyrkas huvudaltare invigs av ärkebiskop Eskil under stor pompa och ståt. Kyrkan började byggas på 1080 talet. Vid invigningen har den gamle arkitekten Donatus dött och Regnerus är nu arkitekt. Domkyrka invigs på S:t Egidii dag, en lördag. I Lund var samlat "ett stort antal biskopar, furstar, adlige, klerus och menighet". Från Sverige kom biskoparna Gislo av Linköping och Ödgrim av Skara, från Danmark biskop Ascer av Roskilde och Herman av Slesvig. Kungaätten representerades av Sven Grathe (Erik Emunes son) och Knut Magnusen (den vid Foteviken stupade Magnus Nielsens son). Eskil viger kyrkan och högaltaret till jungfru Maria och S:t Laurentius och han har anskaffat många reliker. Ärkebiskopen visar upp dessa och lägger sedan föremålen på högaltaret. Biskop Gislo inviger därefter samma dag det södra altaret i domkyrkan till martyrerna Vincentius och Albanus ära. Lund Vid denna tid grundas i Lund S:t Peters nunnekloster. Det helgas till både S:t Petri och S:ta Maria. Klostret blir mycket förmöget och äger under medeltiden många gårdar i Skåne och rätten till en del av laxfisket i Halland.

1146

Kung Erik III Lam avsäger sig kronan och går in som munk i S:t Knuts benediktinerkloster i Odense. Han dör dock på sommaren och gravsätts i S:t Knuts kyrka. Sven III Grathe, frilloson efter Erik Emune, väljs till kung i Skåne och på Själland. Ärkebiskop Eskil verkar dock inte stödja Sven Grathes kandidatur. I Jylland väljs samtidigt sonen till den vid Foteviken 1134 stupade Magnus Nielsens, Knut III, till kung och riket delas. Detta blir inledningen till en släktkamp som härjar Danmark fram till året 1157.

Religion Lunds domkyrkas norra sidoaltare invigs. Vid denna tid, dvs efter 1145, grundar Eskil ett nunnekloster strax utanför och väster om Lund, vigt åt Jungfru Maria och Petrus. Den första priorissan är Christina. Själva klosterkyrkan är bevarad till våra dagar.

1147

Ärkebiskop Eskil medlar mellan de två kungarna Sven III Grathe och Knut III. Ett gemensamt krigståg mot de hedniska venderna misslyckas. Flottan lider under tåget ett svårt nederlag. Fejd utbryter åter när Sven utnämner den mördade Knut Lavards son Valdemar till hertig i Slesvig. Knut III betraktar detta område som sitt.

1148

Sven III Grathe utövar i Skåne ett våldsregemente liksom fadern Erik Emune gjort. Hans konflikt med ärkebiskop Eskil medför att Eskil fängslas. Enligt en uppgift hissas Eskil av kungens män upp i en korg under valven i Lunds domkyrka. En annan uppgift säger att Eskil låstes in i ett av domkyrkans tornrum.

1149

Åhus Enligt en källa från 1300-talet kommer detta år Åhus i ärkebiskopens ägo. Den kungliga gåvan kan ha samröre med att kungen och ärkebiskopen bilägger sina tvister. Kyrkan får också tre av de fyra häraderna på Bornholm. Borgen i Åhus och den äldsta borgen på Hammershus bör vara samtida; båda börjar byggas vid mitten av 1100-talet. Kanske är det Eskil som grundat själva staden Åhus. Stadens hamn är nämligen viktig för kontakten sjövägen mellan Lund och Uppsala. På den tiden har det varit snabbare att färdas med båt än på land.

1150

Vid denna tid påbörjas en omorganisation av försvarsväsendet i Danmark. Plikten att personligen deltaga, s.k. ledung, kan i vissa tillfällen ersättas med en skatt. Vid denna tid, 1100-talets senare hälft, etableras den internationella Skånemarknaden, som är baserad på sillhandeln.

Städer

Helsingborg Vid denna tid rivs den gamla befästningen uppe på landborgen i Helsingborg och man bygger en betydligt starkare anläggning. Ett runt torn av sandsten uppförs som en kärna i befästningen. Tornet har en diameter på drygt 14 meter och en murtjocklek på drygt fyra meter. Runt detta torn anläggs en oval borgplats som är ungefär 150 meter bred och 180 meter lång. Allt omges av en ringmur som kröns med ett antal försvarstorn. Utanför muren finns en vallgrav, utom i väster där muren löper längs landborgsbranten. En rundtornskyrka, S:t Mikaels kapell, är inbyggd i ringmurens västra sida.

Lund Vid denna tid grundas premonstratenserklostret i Lund sydväst om nuvarande Stortorget. Munkarna får överta en äldre kyrka som redan är vigd till Trefaldigheten. Rester efter kyrkan är frilagda och visas i dag i Ruinmuseet i Lund. Vid denna tid uppför man också någon kilometer öster om Lund ett spetälskesjukhus, s.k. hospital. Detta vigdes åt S:t Jörgen och var i bruk till år 1587.

Allmänt Vid denna tid verkar på både Gotland och i Skåne en anonym stenmästare som konsthistorikern Johnny Roosval kallat för "Majestatis". Han hugger bl.a. Trydedopfunten i Skåne och portalen till Hablingbo kyrka på Gotland.

1151

I det danska inbördeskriget lider Knut III nederlag under ett slag vid Viborg i Jylland och måste fly landet.

Allmänt Vid denna tid (1151-1155) uppför den anonyme Oxiemästaren Stora Hammars kyrka vid Höllviken. Kyrkan är daterad genom dendrokronologi av virke från takstolen. Oxiemästaren var verksam i sydvästra Skåne och lärjunge till Mårten stenmästare. Kännetecknade för hans konst är bl.a. lejonet som äter vindruvor.

1153

Sven III Grathe gör från Skåne ett krigståg in i Småland och Sverige som hämnd för att Johan, son till svenske kungen Sverker d.ä., rövat bort jarlen Karl av Hallands hustru. Vintern sätter dock stopp för hären som vänder tillbaka.
Religion På ett stort kyrkomöte i Linköping överlägger påvens utsände, Nikolaus Breakspeare, med den svenske kungen Sverker d.ä. om etablerandet av ett eget svenskt ärkestift, avskiljt från ärkebiskopen i Lund. Sverker vill troligtvis ha stiftstaden i Östergötland.
Ärkebiskop Eskil av Lund gör en utlandsresa och besöker sin vän och betydelsefulle kyrkoman Bernhard av Clairvaux. Genom dennes stöd hos påven förhindras att ärkebiskopen i Hamburg, Hartwig I, lyckas att tillsammans med Sven III Grathe och tyske kejsaren åter lägga ärkestiftet i Lund under ärkebiskopen i Hamburg.

1154

Oroligheter utbryter i Skåne, riktade mot kung Sven III Grathe. På ett ting möts kungen av hånfulla rop och stenkastning. Han bränner som hämnd några skånska bondbyar. Valdemar, senare "den store", allierar sig med Knut III genom att trolova sig med dennes syster Sofie och han hyllas på Viborg ting som medkung till Knut. Danmark har nu tre samtida kungar och situationen är förvirrad. Ärkebiskop Eskil möter Valdemar och Knut i Viborg. Han går därefter över till Själland med en här och förhandlar med den tredje kungen, Sven. Sven flyr med sina trupper till utlandet.

1155

Ärkebiskop Eskil av Lund reser till Rom för att bl.a. försöka få påven att inte avstycka Sverige från ärkestiftet i Lund. Påven vill dock inrätta ett eget ärkestift för Sverige men ärkebiskopen i Lund ska vara dess "primas", d.v.s. dess överhöghet. Eskil blir på hemvägen tillfångatagen på order av den tyske kejsaren Fredrik Barbarossa. Påven kräver att den lundensiske ärkebiskopen blir fri vilket leder till en splittring av den kyrkliga världsmakten och kejsarmakten.
Tommarp I den skånska staden Tommarp på Österlen grundas ett premonstratenserklosteri. Detta är det första klostret av denna orden som ärkebiskop Eskil anlägger i Skåne. Påven Hadrianus IV undertecknar den 22 nov klostrets privilegier och sänder brevet till den förste abboten Patrius.

1156

Den landsflyktige Sven III Grathe får hjälp av den tyske hertigen Henrik Lejonet och tränger med en tysk här in i Slesvig samt besätter Fyn och Lolland.

1157

Kung Sven III Grathe, Knut III och Valdemar den store möts till fredssamtal på Lolland. Riket delas i tre delar: Sven får Skåne, Valdemar Jylland och Knut Själland-Fyn. Tre dagar senare håller Sven gille i Roskilde, det s.k. "blodsgillet". Knut mördas men Valdemar lyckas fly till Jylland. Här håller han bröllop i Viborg med Sofie, syster till den mördade Knut III. Sven för den skånsk-själländska hären till Jylland men stupar under slaget på Grathe hed och begravs skändligt på heden. Ny kung över hela Danmark blir Valdemar den store. Han är son till Knut Lavard och Ingeborg av Ryssland.

1158

Ärkebiskop Eskil släpps av den tyske kejsaren ur sitt fängelse som han suttit i sedan år 1155 och han är åter i Lund före den 18 april. Biskop Asser i Roskilde dör och kung Valdemar den store får barndomsvännen Absalon vald till biskop.

1159

Kung Valdemar den store samlar den skånska och själländska ledungsflottan till ett sjötåg mot venderna. Krigståget misslyckas när en storm skingrar flottan. I stället för att anfalla Rügen härjar man området Barth. Krigståget blir dock början på försöken att krossa de vendiska sjörövare som härjar Danmarks kuster.

*Religion Påven Hadrianus IV dör och en lång strid om påvevärdigheten startar. Den tyske kejsaren Fredrik Barbarossa stöder sin kandidat Victor, medan den andre kandidaten Alexander flyr till Frankrike. Kung Valdemar den store av Danmark ansluter sig till kejsaren medan ärkebiskop Eskil i Lund håller på Alexander. En man vid namn Occo utses av Victor till biskop i Slesvig och Eskil lyser honom i bann. Kampen mellan den danske kungen och ärkebiskopen blossar då upp på allvar. Eskil flyr från Skåne till Värend i södra Småland. En av hans borgar kommer samtidigt genom förräderi i kungens hand. Fem danska biskopar ansluter sig också till Valdemar.

1160

Vid denna tid utsänder abbot Robertus från Herrevad kloster i Skåne abboten Peter och tolv munkar för att grunda Tvis kloster i Ribe i Jylland.

Vä Före 1164 (eller kanske år 1170) utfärdas instiftarurkunden för premonstratenserklostret i staden Vä av biskop Simon av Odense som tidigare varit domprost i Lund. Han har av kungen mottagit Mariakyrkan i Vä, vilken bör ha uppförts före 1150-talet. Kyrkan blir nu klosterkyrka.

1161

I striden mellan kung Valdemar den store och ärkebiskop Eskil av Lund intas Eskils stora borg Söborg på norra Själland. Eskil går i landsflykt, en utlandsvistelse som kommer att föra honom till Jerusalem, Italien och Rom och till Frankrike.

Tommarp Valdemar den store utfärdar ett skydds- och privilegiebrev för premonstratenserklostret i Tommarp. Här framgår att klostret äger de två kyrkorna i staden samt S:t Nikolai kyrka i Simrishamn och fem vattenmöllor i Tommarpsån. En av dessa var "Valkemölla" och namnet antyder produktion av textilier.

1162

Kung Valdemar den store tvingas att hylla den tyske kejsaren Friedrich I Barbarossa som sin länsherre och också offentligt hylla kejsarens påve Victor. I kungens sällskap hos kejsarene är hans förtrogna Sune (son till Ebbe Skjalmson), Absalon och Esbern (båda söner till stormannen Asser Rig). Valdemar börjar emellertid samtidigt uppföra den s.k. Valdemarsmuren utmed Jyllands sydgräns. Kungen företar också krigståg utmed den pommerska kusten. Staden Wolgast erövras.

1163

Senast vid denna tid instiftas premonstratenserklostret i Lund, helgat åt Frälsaren och den heliga trefaldigheten. Den förste abboten är Huglek som dör redan på 1160-talet.

1164

Danskarna företar ett krigståg mot venderna på ön Rügen. Absalon får stormännen att utse Valdemar den stores son Knut till kommande efterträdare på tronen.
Religion Den landsflyktige ärkebiskop Eskil slår sig ner i klostet St.-Marcel och det högt ansedda klostret St.-Victor i Paris. Sverige blir ett eget ärkebiskopsdöme med centrum i Gamla Uppsala. Ärkestiftet står under ärkebiskopen i Lunds överinseende. Cisterciensermunken Stefan från Alvastra blir den förste ärkebiskopen. Eskil viger Stefan i närvaro av påven Alexander III i Sens.

1165

Efter det att påven Victor dött börjar Valdemar den store att svänga sina sympatier till fördel för den landsflyktige påven Alexander.
Vid denna tid grundar ärkebiskop Eskil Trefaldighetsklostret i Öved, tillhörigt premonstratenserna. I slutet av 1100-talet omtalas det som Insula S:tæ Trinitatis. Eskil skänker ärkebiskopstiondena från Skytts och Bara härader i Skåne till klostret.

1167

Kung Valdemar den store får rådet av påve Alexander III att försonas med sin ärkebiskop och Eskil kan på hösten återvända från landsflykten i Frankrike till Lund.

1169

Under ledning av kung Valdemar den store och biskop Absalon igångsätts ett fälttåg mot de hedniska venderna som länge härjat de danska kusterna. Rügen med borgen och helgedomen Arkona erövras. Avgudastatyn i trä av guden med fyra huvuden, Svantevit, förstörs.

1170

Valdemar (II) Sejr, blivande dansk kung och son till Valdemar den store och Ingeborg, föds.

Den 25 juni samlar Valdemar den store Danmarks främste i Ringsted kyrka på Själland. Kvarlevorna efter den döde Knut Lavard altarsätts av ärkebiskop Eskil av Lund. Eskil kröner samtidigt Valdemars son Knut VI till medregent, klär honom i purpur och sätter honom på tronen.

I juni detta år (eller något år före 1164) utfärdar biskop Simon i Odense instiftarbrevet för premonstratensernas kloster i Vä i Skåne efter det att kungen, drottningen och ärkebiskop Eskil givit sitt samtycke. Klostret vigs för jungfru Maria. Gilbert blir klostrets första abbot och man får Mariakyrkan i Vä och Kiaby kyrka. Till Kiaby hör också kapellet i Kjuge. Vid denna tid utsänder abbot Stephanus från Herrevad abboten Thomas och tolv munkar från Herrevad för att grunda Holme kloster på Fyn. samt abboten Peter med munkar för att grunda Lögum kloster i Sydjylland.

Malmö omtalas första gången i skrift. Platsen åsyftar bondbyn och ej den senare staden.

1171

Vid denna tid (1167-1171) utfärdar ärkebiskop Eskil den skånska kyrkolagen, ett viktigt dokument som reglerar kyrkans förhållande till sin omgivning.

1172

Vid denna tid utverkar ärkebiskop Eskil tillsammans med abboten i klostret St.-Remi i Reims att en klosterbroder Fulko ska leda ett kristet missionståg mot esterna. I krigståget ska daner, norrmän, svear och göter deltaga. Då Fulko inte kan språket utses en tolk, Nicolaus, en munk med estnisk börd, att följa med. Fulko kommer till Lund men hur det sedan går för företaget kännes ej.

1174

Mot kung Valdemar den stores önskan beger sig ärkebiskop Eskil på en längre utlandsfärd. Resan varar till år 1176 och går till Frankrike. Här för bl.a. Eskil en process mot en abbot som stulit en stor mängd silver som deponerats i ett kloster.

1175

Saxo skriver i slutet av 1100-talet: "Kung Valdemar den store skulle mördas på skeppsbron i Helsingborg när han färdades från Flynderborg (borgen i Helsingör) till Helsingborg. P.g.a. is i sundet kom kungen i livsfara och så mycket folk strömmade ner att mördarna ej vågade fullfölja.

Helsingborg Vid troligtvis denna tid byggs en liten kyrka på stranden vid Helsingborg. Den är av sandsten och uppförd i romansk stil. Kyrkan, som är helgad åt jungfru Maria, brukas av fiskare och marknadsbesökare.

1176

Ärkebiskop Eskil återkommer på hösten till Lund efter en längre tids vistelse i Frankrike.

1177

Den blivande danske kungen Knut VI gifter sig i Lunds domkyrka med Gertrud, dotter till hertig Henrik Lejonet av Sachsen. I april kommer Valdemar den store och landets biskopar till Lund. Eskil läser upp det påvebrev vari han fått påvens tillstånd att abdikera. Kung Valdemars man Absalon väljs efter några tumultartade scener i Lunds domkyrka till ny ärkebiskop. Han får dessutom behålla biskopsämbetet i Roskilde vilket gör att han blir mycket mäktig. Absalon för Eskil till Slesvig på sitt skepp. Han erbjuder honom en silverskål som avskedsgåva men Eskil avböjer. Eskil kommer att bli munk i Clairvaux. Absalon kommer snart att försöka att införa biskopstionden och även på andra sätt styrka makten i Skåne vilket leder till uppror i landskapet. Från Lunds premonstratenserkloster utvandrar en grupp munkar för att bygga ett dotterkloster i Belbuk i Pommern.

1178

Den förre ärkebiskopen Eskils dottersöner Karl och Knut Karlsen bryter från Halland in i Göinge och kommer i strid med befolkningen. Karl stupar och Knut tillfångatas och kommer att tillbringa resten av livet i fångtornet på Söborg på Själland. I början av året kommer påvens utsände till Lund och bekläder ärkebiskop Absalon med palliet, ärkebiskopsämbetets heliga tygband.Absalon går med hård hand mot de nu uppblossade upprorshärdarna i Skåne. Skåne läggs närmast under ockupation av Absalons mäktiga vänner.

1180

Ärkebiskop Absalon vill införa biskopstionde och celibattvång och tillsätta själländare på högre skånska prästtjänster. Detta leder till att uppror utbryter på sommaren i Skåne. Kung Valdemar håller rådslag med sina vänner Absalon och stormännen Sune och Esbern. Absalon blir instängd av bondehären på Sövdeborg mitt i Skåne, lyckas emellertid ta sig ut och fly till Själland. Absalon lägger s.k. interdikt över Skåne, en form av hård kyrklig bestraffning där alla kyrkor stängs och inga begravningar får ske.
Kungen skriver till skåningarna men dessa avlyser de orättfärdiga skatterna, prästerna behöver inte hålla på celibatet och ärkebiskopen anses obehövlig i Skåne. På hösten seglar Valdemar och Absalon över till Helsingborg. Kungen får komma iland men Absalon drivs till havs med stenar. Den danske prästen och krönikören Saxo berättar samtidigt om händelsen: "Här var mycket folk församlat för fiskets skull och de hade byggt sig många bodar vid stranden." Sillen går alltså till i stora mängder längs den skånska kusten. I Helsingborg är dock sillfisket inte så omfattande som vid t ex Skanör. I samband med det årliga sillfisket drivs det i Helsingborg marknad på stranden. Det mesta säljs till utländska uppköpare, främst tyska köpmän.

Helsingborg Den danske prästen och krönikören Saxo berättar att ärkebiskop Absalon kom till Helsingborg på hösten år 1180. Han blir ovänligt mottagen. Här är mycket folk församlat för fiskets skull och de har byggt sig många bodar vid stranden. Sillen går vid denna tid till i stora mängder längs den skånska kusten. I Helsingborg är tillgången på sill dock mindre än vid t ex Skanör. Sillen saltas och läggs i tunnor och i samband med sillfisket drivs det marknad på stranden. Det mesta säljs till utländska uppköpare, främst tyska köpmän.

Skanör Vid denna tid, i slutet av 1100-talet, uppför man ett litet kapell i kritsten på den plats där S:t Olofs stadskyrka i Skanör i dag ligger. Delar av kapellets norra mur ingår i den nuvarande kyrkan, vars äldsta delar är från tidigt 1200-tal. Kapellet visar att fiskhandeln nu tagit fart på allvar ute på den vindpinade platsen i nuvarande Skanör.

1181

Valdemar och ärkebiskop Absalon går med en här över till Skåne och kommer till Lund. En bondehär är samtidigt på marsch norrifrån och det blir stor strid vid Dösjebro. Bönderna drivs ut i ån och många dränks kallblodigt. Valdemar går mot den andra bondehären vid Getingebro. P.g.a. starka barrikader kan inte kungen anfalla. Förhandlingar vidtar. Trots Absalons protester får bönderna igenom sitt krav på att inte betala biskopsskatt. Interdiktet avlyses, böndernas seger är stor men Absalon ruvar på hämnd.

1182

Kung Valdemar påbörjar ett vendertåg med ledungsflottan mot Wolgast men drabbas av febersjukdom och förs till Vordingborg på Själland där han dör i maj. Hans son Knut VI utropas av jylläningarna till kung. Skåningarna kräver däremot sin rätt att själva få välja kung och ratar Knut VI. Man får hjälp från Sverige. Ärkebiskop Absalon går då över till Skåne och slår med sitt rytteri och fotfolk ner upproret vid Lomma å. När han gör sitt intåg i Lund är det som en total segrare över skåningarna. Saxo skriver "Och aldrig har allmogen sen dess vågat det dumdristiga försöket att sätta sig upp mot de stora".

Påven tar Bosjö nunnekloster under sitt skydd och stadfäster dess privilegier. Klostret är grundat av stormannen Thord. Priorissa är vid denna tid Juliana som till sin hjälp har en prior, d.v.s. en manlig präst.

Den 6 september dör Eskil, den tidigare ärkebiskopen i Lund, i klostret i Clairvaux.

1184

Pomrarna anfaller det danska Rügen efter det att kung Knut VI vägrat svära länseden till den tyske kejsaren. Ärkebiskop Absalon samlar snabbt flottan och krossar fullständigt den fientliga invasionsflottan på kanske 500 skepp. Danskarna lägger därefter under sig ytterligare tyskt östersjöland.

1185

Vä Vid denna tid är Tobias abbot i premonstratenserklostret i Vä. Absalon byter klostergodset så att munkarna i ersättning för Kiaby kyrka och Kjuge kapell i stället får Skepparlövs kyrka.

Lund Vid juletid befinner sig Knut VI, drottning Gertrud och kungens bror Valdemar Sejr i Lund. Kungen utfärdar här ett privilegiebrev för S:t Laurentius, d.v.s. för domkyrkan.

1187

Ärkebiskop Absalon håller möte i Lund med representanter för rikets biskopar och för klostret i Dalby. Man försöker få till stånd en mera enhetlig gudstjänstordning. Rangordningen i den officiella bön som ska framföras varje dag ändras så att påven kommer först, därefter biskopen, prästen och kyrkan. Intressant är att notera att kungen i bönhänseende får en tillbakadragen plats. Denna statussänkning följer inte internationell praxis, en liten men dock klar antydan om att Absalon nu har sådan maktställning att han i vissa avseenden vågar gå mot själve kungen.

1190

Ärkebiskop Erik av Trondheim blir fördriven av den norske kungen Sverre och söker sin tillflykt hos ärkebiskop Absalon i Lund.

Allmänt Vid denna tid börjar Saxo skriva boken om "Danernas bedrifter". Detta verk är primärt ett monument över ärkebiskop Absalon, som har beställt det, men det är dessutom en viktig källskrift till Danmarks tidiga historia. I denna skrift omtalas många händelser i Skånes historia.

1192

Påvens utsände Cinthius kommer till Danmark och har i Lund överläggningar med Absalon. Eftersom kung Valdemar tidigare givit Absalon borgen Havn (Köpenhamn) och biskopen skänkt borgen till Roskilde biskopsstol med förbehållet att Absalon under sin livstid ska utnyttja den, stadfäster legaten detta i påvens namn. Absalon har dessutom lagt intäkterna från tre grannsocknar till borgen.

I oktober inviger ärkebiskop Absalon Gumlösa tegelkyrka i nordöstra Skåne vilken herr Trugot låtit uppföra. I följet finns den landsflyktige ärkebiskop Erik av Trondheim och biskop Stenar av Växjö. Kyrkan är den äldsta kända daterade tegelkyrka i nuvarande Sverige. Redan på 1170-1180-talen började man i Danmark bygga med tegel. Försvarsmuren Danevirke i södra Jylland och kyrkorna i Ringsted och Sorö på Själland är de tidigaste exemplen.

1196

I Norge rasar sedan länge ett inbördeskrig. På hösten kommer biskop Nicolas av Oslo till Skånemarknaden. Här bildar han med likasinnade det s.k. "baglerpartiet" vars uppgift är kampen mot den norske kung Sverre.

Påvens legat Fidentius kommer till Danmark. Danskarna blir tvungna att bekosta hans uppehälle. Fidentius pressar ut så mycket som möjligt av kyrkan vilket gör många förbittrade, bl.a. kommer legaten i strid med den fromme abbot Vilhelm på Själland.

1197

Den danske kungen Knut VI:s hustru Gertrud dör i Vä och begravs i stadens Mariakyrka. Hon var dotter till den mäktige Henrik Lejonet i Tyskland. Påvens utsände, den girige Fidentius, dör i februari i Lund.

1198

Markgreven Otto av Brandenburg och greve Adolf av Holstein invaderar de danska östersjöbesittningarna. Roskildebiskopen Peder Sunesen leder en här mot inkräktarna. Ärkebiskop Absalon klagar i brev till påven att svenskarna inte lyder honom i hans egenskap av primas, d.v.s. ledare, över ärkebiskopen i Uppsala.

1199
Kung Knut samlar en stor här mot greve Adolf av Holstein men avvaktar med själva krigståget.
1200
Kung Knut VI utfärdar egenmäktigt en lag med motiveringen att han fått myndigheten som kung av Gud.
Allmänt Vid denna tid berättar den danske krönikören Saxo om fisket i Öresund: "Mellan Själlands ostkust och Skånes västkust skär havet in i ett sund, där fiskarna varje år brukar göra en ofantlig fångst, ty hela sundet är så fullt av sillstim, att fartygen stundom sitter fast och knappast kan drivas fram med årorna, så att de behöver inga konstfärdiga redskap utan kan fånga fisken med blotta händerna".
Skanör I början av detta århundrade börjar den första egentliga fasta bebyggelsen i Skanör att ta form. Namnet Skanör betyder förmodligen den skånska sandreveln eller Skånes sandrevel. Det danska namnet "Skaaneör" har sedan genom tysk påverkan blivit Skanör. Belägg för stavning "Scanör" eller Skanör finns redan år 1231. Ortens permanenta bebyggelse är ganska blygsam i förhållande till den säsongsmässiga bebyggelsen inom de olika s.k. fitområden som hansestäderna har i området. Rostock är tidigt den dominerande hansestaden och staden har på sitt fitområde också en egen kyrka och en stor kyrkogård som under medeltiden kommer att omfatta över 1.200 gravar. Området kallas i dag för Lagmanshejdan.

Skånes historia 1200 - 1300

Källa:Wikipedia
Länk till Fotevikens Museum

1200

Politik Kung Knut VI utfärdar egenmäktigt en lag med motiveringen att han fått myndigheten som kung av Gud.

Vid denna tid berättar den danske krönikören Saxo om fisket i Öresund: "Mellan Själlands ostkust och Skånes västkust skär havet in i ett sund, där fiskarna varje år brukar göra en ofantlig fångst, ty hela sundet är så fullt av sillstim, att fartygen stundom sitter fast och knappast kan drivas fram med årorna, så att de behöver inga konstfärdiga redskap utan kan fånga fisken med blotta händerna".

Skanör I början av detta århundrade börjar den första egentliga fasta bebyggelsen i Skanör att ta form. Namnet Skanör betyder förmodligen den skånska sandreveln eller Skånes sandrevel. Det danska namnet "Skaaneör" har sedan genom tysk påverkan blivit Skanör. Belägg för stavning "Scanör" eller Skanör finns redan år 1231. Ortens permanenta bebyggelse är ganska blygsam i förhållande till den säsongsmässiga bebyggelsen inom de olika s.k. fitområden som hansestäderna har i området. Rostock är tidigt den dominerande hansestaden och staden har på sitt fitområde också en egen kyrka och en stor kyrkogård som under medeltiden kommer att omfatta över 1.200 gravar. Området kallas i dag för Lagmanshejdan.

Knut VI av Danmark

1201

Den skriftliga källan, "Chronica slavorum", skriven av historieskrivaren Arnold av Lübeck, berättar att några köpmän från Lübeck blir fängslade under den stora sillmarknaden i Skanör och deras skepp och varor kvarhålls. I detta tidiga skede av Skånemarknadens verksamhet omnämnes deltagande köpmän ifrån Lübeck, Rostock och Wismar. Förutom dessa deltar även de s.k. "umlandsfararna", d.v.s. köpmännen ifrån Utrecht och Geldern. Dessa kallas så då de är tvungna att segla runt Skagens udde, belägen på nordligaste delen av den danska halvön Jylland, för att kunna komma till Skanör.

Valdemar Sejr faller in i Holstein med en stor här och erövrar Itzehoe, Plön, Hamburg och Lübeck.

Absalon upprättar sitt testamente i klostret i Sorö på Själland. I kretsen av brodern Esbern Snare, systersonen Alexander, klosterabboten Gaufred och flera kaniker från Lund dör han på natten till S:t Benedikts dag. Han begravs i klosterkyrkan som han uppfört som gravkyrka åt sig. Hans släkting Andreas Sunesen blir ny ärkebiskop. Påven Innocentius III bestämmer att den nye ärkebiskopen fortsatt ska ha primasvärdigheten över Sverigestiftet, d.v.s. detta ska lyda under Lund.

1202

Ärkebiskop Andreas Sunesen drar på korståg till Finland och viger en biskop för landet. En stor del av korstågsflottan bör ha utgått från ärkebiskopens egen hamnstad Åhus i Skåne.

Kung Knut VI dör den 12 november och begravs i Ringsteds kyrka. Vid juletid kommer brodern Valdemar Sejr till Lund och kröns av ärkebiskop Andreas Sunesen. Samtidigt stadfästs Knut VI:s privilegier från 1185 för Lundakyrkan. De första årtionden av Valdemar Sejrs regering kommer att präglas av för

1203
Valdemar Sejr hyllas som kung i Lübeck av representanter från de erövrade nordtyska områdena. Trots att danskarna nu erövrat områdena runt Lübeck, får hansastaden bibehålla sin rätt som fri handelsstad och får t.o.m. utökade privilegier på sillmarknaden i Skåne.
1206
Valdemar Sejr leder tillsammans med ärkebiskop Andreas Sunesen från Lund en korstågsflotta till Ösel i kamp mot esterna.
1207
Ärkebiskopen i Lund, Andreas Sunesen, gör en visitationsresa på Gotland.
1210
Vid denna tid beslutar ärkebiskopen i Lund, Andreas Sunesson, att en del av inkomsterna från kyrkorna i Skanör ska tillfalla S:t Laurentii kloster i Lund. Dessutom beslutas att alla bod- och ståndspenningar samt de vid marknaden i Skanör skänkta allmosorna, även ska tillfalla samma kloster. Likaså förbjuds all handel med reliker och falska bilder på marknaden.
Vid denna tid skriver Andreas Sunesen sitt stora teologiska diktverk "De sex dagarnas verk", Hexaemeron. Det är fördelat på tolv avdelningar och innehåller inte mindre än 8040 hexametrar.
1212
Valdemar Sejrs hustru Dagmar dör på Ribehus i Jylland och gravläggs i Ringsted. Hon omtalas i danska medeltidsballader som den väna och kloka drottningen.
1213
Ärkebiskop Andreas Sunesen får för Lundakyrkans räkning privilegier på 1/4 av Lund, 1/4 av myntningen i staden och på hela Ljunits härad i Skåne.Vä Premonstratenserklostret i staden Vä omtalas som nedbrunnet. Exakt årtal för branden kännes dock ej. Premonstratenserna har efter branden flyttat till Bäckaskog men behållit rätten till kyrkan i Vä vilket framgår av ett brev år 1501.

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

Malmöhus fästning
Tunneln

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

1401 31/10 höll Erik av Pommern,
då kung i de nordiska rikena, rättarting i Malmö.

1406 15/2 besvarade påven Innocentius VII en hemställan från borgarna i Malmö och gav dem tillstånd att där inrätta och bekosta en skola. Från denna skola räknar Malmö latinskola sina anor. Skolbyggnaden omnämnes första gången ***1445 23/7***. Den låg sydost om S :t Petri kyrkas kor.

1412 13/2 donerades en gård intill minoriternas (gråbrödernas) kapell i Malmö och ***1414 21/3*** omtalas i ett testamente "Gråbrödrasträdet”

1412 6/9 utfärdade borgmästare och råd skråartiklar för stadens "repvindareämbete" de äldsta kända hantverksstadgarna iMalmö.
Här bestämdes bl.a. att repslagarna ej fick vara flera än 24.

1415 5/5 utfärdade Erik av Pommern från Helsingborg ett privilebrev för Malmö.
De flesta stadgandena från 1360 års brev finns med här men en del bestämmelser
om främmande köpmäns rättigheter
och skyldigheter i staden har tillfogats. "Gods och gårdar", som borgarna i staden innehade eller kunde få i Övre Malmö, skulle vara fria från all skatt. — Detta är sista
gången Övre Malmö nämns i urkundern.

1417 14/11 slöt kung Erik ett stilleståndsavtal i Slesvig med furstarna i
Holstein och Slesvig. Bland mängden medbeseglare finns Malmö, Lund, Ribe och Köpenhamn. Malmös sigillavtryck visar ett enmastat skepp och i omskriften står "Ellenbogen". Detta är det enda kända
avtrycket med denna stamp

Malmö historia 1400 - 1500

Erik av Pommern (oegentligt Erik XIII), född 1382 i Rügenwalde i nuvarande Polen, död 24 september 1459 i Rügenwalde, var 1396–1439 (med två avbrott) kung av Sverige, som Erik III kung av Norge 1389–1442 samt som Erik VII kung av Danmark 1396–1439. Han var son till hertig Vratislav VII av Pommern och Maria av Mecklenburg, systerdotterson till drottning Margareta som adopterade honom efter att hennes son Olof av Danmark och Norge avlidit 1387.

Med Erik infördes furstehuset Grip i Sverige som engångsföreteelse. I Pommern kallades han Erik I.

Erik av Pommern

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

1419 6/2 upplånade borgmästare och råd i Malmö på stadens vägnar pengar av S:t Petri kyrka för byggande av ett torn och en mur vid stranden ett led i stadens befästande.

1419 dömdes borgmästaren och kungens fogde i Malmö riddaren Anders Mortensen att brännas på bål, emedan han förfalskat kungens brev. All hans egendom indrogs till kronan

1419 donerade Erik av Pommern till gråbröderna i Malmö ett hus och "S:t Annas kapell" vid havet. Munken Petrus Olai, som på ***1500-***talet sammanställde de danska franciskanerklostrens historia, räknar donationen som denna ordens etablering i Malmö.

Aage Jensen, kallad "Dyekn", Malmö stads värdefulla minnesbok, "Registrum ville Malmoyghe", en inbunden bok i folioformat, innehållande 50 blad av pergament, på vilka noterats viktiga dokument och händelser. En faksimilutgåva av boken utkom 1937.

1420 nedstörtade S:t Petri kyrkas torn. Rester av tornmuren finns kvar under mittskeppets tak. Nytt torn uppbyggdes utanför kyrkans västergavel på samma plats som det nuvarande tornet.

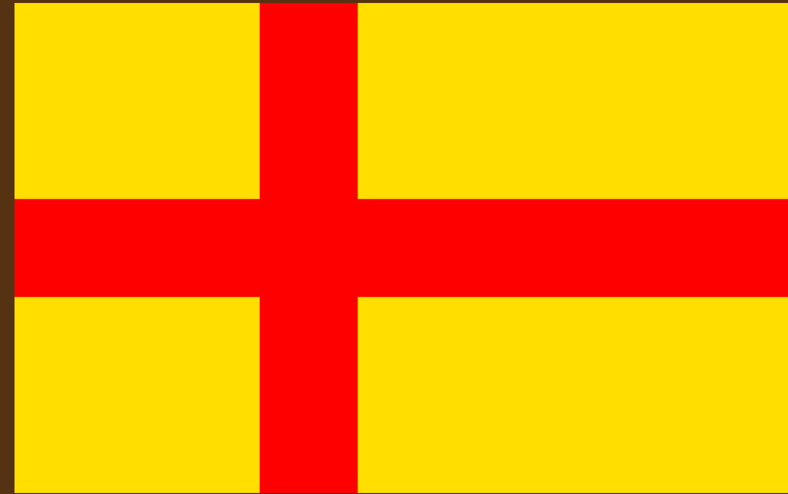
1421 5/7 skänkte kungen till Malmö en gård Henrikstorp, belägen söder om Malmö i Oxie härad, vilken gård förverkats till kronan genom borgmästare Anders Mortensens brott två år tidigare.

1422 15/2 utgav Erik av Pommern en förordning för de danska städerna, vilken utestängde hantverkare från möjlighet att bli rådmän och fastställde, att ingen fick idka annat näringsfång än som hörde till hans ämbete

Malmö historia 1400 - 1500

Anders Mortensen, död 1419, var riddare och borgmästare i Malmö och en prominent person i Kalmarunionens Norden.

Han dömdes till att brännas levande på bål för att han på eget bevåg med hjälp av kanslitjänstemän skickat i väg ett brev i kung Eriks namn. Incidenten finns bevarad i en dikt på latin i ett register och ses som unikt då det var ytterst sällsynt att riddare tilldömdes detta straff.

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

1425 11/11 kungjorde de tyska köpmännens i Malmö åldermän (från Lybeck, Rostock och Wismar), att en tysk skeppare nattetid berövats skepp och last på redden vid Malmö och begärde hjälp att återfinna det förlorade.

1429 6/4 fastställde borgmästare och råd skråartiklar för skinnarna (garvarna) i Malmö och samma månad utfärdade dessa sitt "genbrev" och lovade att hålla stadgarna.

1429 20/5 förlänade Erik av Pommern Malmö stads borgmästare rättighet att "bära guld och förgyllt till evig tid vår älskeliga köpstad till särdeles ära och värdighet". Enligt en relation utnyttjades detta privilegium så sent som *1814* av dåvarande borgmästaren Carl Magnus Nordlindh, som skaffat sig en med guld rikt broderad uniform och som därmed kunde överglänsa landshövdingen.

1430 28/7 stadfäste borgmästare och råd bagarnas skrå och samma dag utfärdade bagarna sitt "genbrev

1432 12/12 utfärdade skräddarämbetet i Malmö sitt "genbrev" på borgmästare och råds skråartiklar, vilka dock ej finns bevarade.

1433 16/6 donerades en gård, belägen västerut i Malmö norr om "Allmänningsgatan" (den del som nu är Västergatan), till Clara kloster i Roskilde. Avståndet från gatan till stranden angavs till 60 alnar.

1433 21/6 sammanställde borgmästare och råd skråartiklar för smederna i Malmö

Malmö historia 1400 - 1500

Hansan helt dominerande

Hansans vanliga
Resvägar
Mellan
Städer
Man
Handlade
med

Lübeck

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

1434 10/2 utfärdade Erik av Pommern ett brev, att alla personer och institutioner som hade jordagods i Malmö skulle bidraga till att befästa och bygga en mur mot stranden vid

risk att deras egendom annars indrogs till kronan. I Registrum ville Malmoyghe, fol. 19-20, har antecknats, hur mycket var och en byggt.

1434 24/3 uppdrog Erik av Pommern åt borgmästare och råd i Malmö att sälja en del av kronans gårdar i staden för att bekosta uppförandet av en borg. Murdelar av denna är bevarade i nuvarande Malmöhus.

1434 23/4 tillbytte sig ärkebiskop Peder på kungens anmaning några av kronans gårdar i Malmö mot den lundakyrkan tillhöriga "Segemöllan" i Burlövs socken och hela Bulltofta söder därom i Skrävlinge socken.

1435 17/7 slutade det *1426* utbrutna kriget mellan Danmark och hanseförbundet med freden i Vordingborg. Köpenhamn och Malmö var med att besegla avtalet.

1437 23/4 utfärdade Erik av Pommern från Visborg på Gotland, dit han flytt, det brev som gav Malmö rätt att som vapen i sigill och på sköld föra en grip. Pergamentsbrevet med färglagd vapenbild nedanför texten förvaras i stadsarkivet.

1437 13/6 intygade borgmästare och råd, att Roskilde domkapitel vid sin gård i Malmö bidragit till stadsmuren genom att låta uppföra ett 18 famnar långt, 9 alnar högt och 3 murstenar (ca 1 1/2 aln) tjockt murparti, vilket staden lovade att inlösa, så snart det blev lägligt.

1438 13/3 omtalas danska kompaniets hus i Malmö.

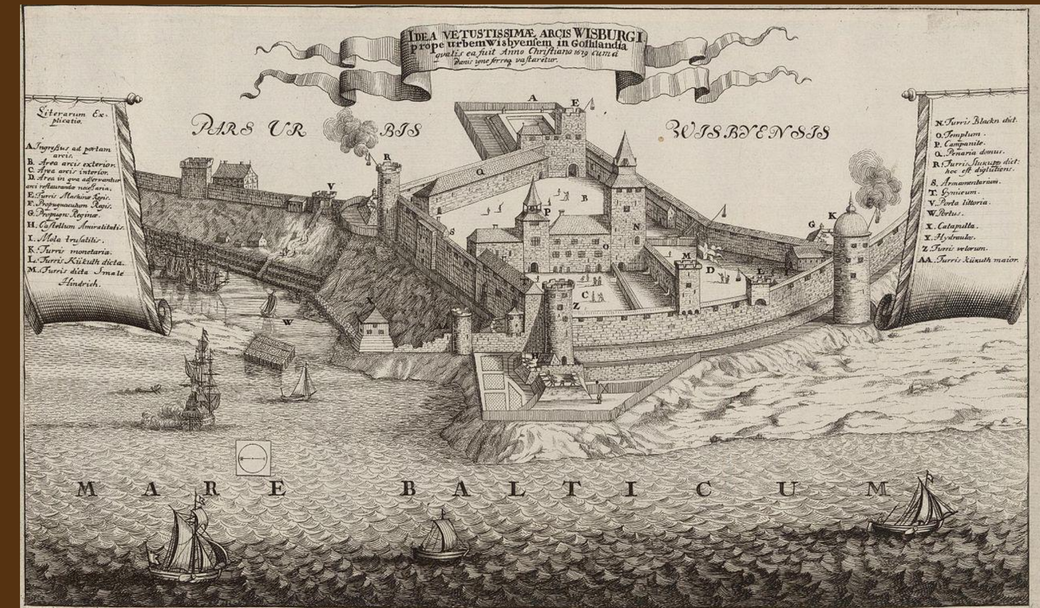
MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

Stadsporten Holstentor uppfördes 1478 och var en av fyra portar som i fordom ledde in till Lübeck.

Efter att kung Erik förlorat kungatiteln 1437 blev borgen hans residens varifrån han inledde sin sjörövarverksamhet på Östersjön. Anläggningen var tillräckligt befäst för att klara en långvarig belägring av Karl Knutssons trupper, vilket också skedde 1448.

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

1438 29/6 användes stadens sigill med grip-vapnet första gången enligt notering i "Registrum ville Malmeyghe" (fol. 33 v).

1440 13/11 och 14 /11 stadfäste Danmarks nyvalde kung Christoffer av Bayern i två brev stadens tidigare erhållna privilegier och tillfogade några nya, så förbjöds bl.a. envar att bära svärd eller armborst längre än till sitt härbärge.

1442 6/10 nedstörtade det endast två årtionden gamla tornet på S:t Petri kyrka. Ny- och ombyggnaden blev stabilare men tornets översta del har förändrats under årens lopp.

1443 18/7 är det brev daterat som bär det äldsta kända sigillavtrycket med grip-vapnet (Rostocks stadsarkiv). Det är också det enda kända med en stamp som har en diameter på 55 mm. Närmast yngre kända avtryck (***1460***) kommer från en sigillstamp med 30 mm:s diameter.

1444 30/3 omtalas för första gången myntmästaren Hans Myndel, tillika kungens fogde i Malmö. Landets myntning hade flyttats från Lund till Malmö och "Kungsgården" blev "Myntergården".

1445 omkring utfärdade Christoffer bestämmelser om de skånska guldsmedsarbetenas lödighet och stämpling och om nya myntets värde. Myntmästaren skulle utöva tillsynen.

1446 23/6 omtalas "Allmänningsgatan" som löper från "Adelgatan" till "Söderport".

1446 18/10 utfärdade Christoffer ett privilegiebrev med bestämmelser om bl.a. burskapsvinnande och bötesfördelning under höstmarknaden och vid annan tidpunkt. Här stadgades också, att avgifterna för användandet av "vikten", d.v.s. stadens våg och vikter, skulle tillfalla borgmästare och råd.

Samtida porträtt av kung Kristofer av okänd konstnär

Kristofer av Bayern, troligen född 26 februari 1418 i Neumarkt in der Oberpfalz, död 6 januari 1448 i Helsingborg, var kung av Danmark (Kristofer III) från 1440, kung av Sverige från 1441 och kung av Norge från 1442.

Han var son till hertig Johan av Pfalz och Erik av Pommerns syster Katarina av Pommern. I september 1445 gifte han sig på Köpenhamns slott med Dorotea av Brandenburg.

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

1448 10/6 omtalas det "straede" som
allmänt kallas "Faeriestraedet" (nu Frans Suellsgatan).

1449 20/4 stadfäste den nye kungen
Christian I de privilegier Malmö tidigare erhållit.

1450 18/10 utfärdade skomakarämbetet sitt "genbrev" på de av borgmästare och råd i Malmö fastställda skråartiklarna, vilka dock ej är bevarade.

1451 7/5 bekräftade Christian I borgarnas i Malmö tullfrihet i Danmark i enlighet med deras tidigare privilegier.

1452 22/4 efterskänkte Christian I
tills vidare staden Malmö dess årliga "byskatt" på 300 lybska mark för visad trohet. Den svenske kungen Karl Knutsson hade med en här hemsökt Skåne och bl.a. lagt Lund i aska.

1452 29/8 stadfäste Christian I det brev om stadens befästande som Erik av Pommern utfärdat **1434 10/2.**

1452 beviljade borgmästare och råd köpmännen från "Gammel-Stettin" rätt att bilda ett kompani i Malmö.

Artiklarna stadfästes ***1452 5/10*** av
kungens fogde i Malmö, Hans Myndel.

1456 8/7 kom borgmästare och råd i Malmö överens med alla de medborgare som var möllare och hade lejt vädermöllor utanför staden och hade inhägnat mer än som var brukligt till möllorna, att de fick fortsätta därmed, tills annat tillsades.

1457 3/2 beviljade Christian I Malmös borgare rätten att själva bärga sina skepp, fiskeskutor, båtar och gods som strandade i Danmark och Norge.

Samtida porträtt av kung Kristian

Kristian I (danska Christian 1. eller Christiern 1.), född i februari 1426, död 21 maj 1481, var kung av Danmark från 1448, av Norge från 1450, av Sverige 1457–1464, samt hertig av Slesvig och greve av Holstein från 1460. Han var son till greve Didrik den lycklige av Oldenburg och Hedvig av Holstein; systerson till Adolf VIII av Holstein.

Kristian gifte sig 26 oktober 1450 med änkedrottning Dorotea

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

1458 14/8 besökte Christian I Malmö och mottog myntmästaren och fogden Henrik Dringenbergs redovisning för utmyntningen och för guld, silver, stenar och pärlor, som han förarbetat och förvarat åt kungen.

1460 9/5 relaterade borgmästare och råd i Malmö om ett vittnesmål på rådhuset. Det gällde bl.a. två ödejordar, den ena vid "Österport" och den andra hos "tyska kompaniet

1460 24/8 donerades till Heligandshuset en gård och en ödejord, belägen intill "Helliegestes teglgaard".

1462 4/12 omtalas en domkapitlet i Lund tillhörig gård, belägen söder om "Heligesthus kyrka".

1464 i mars donerade riddaren David Hak på Månstorp till Kalendegillet i Malmö och dess altare i S:t Petri kyrka ett stenhus, beläget mellan S:t Petri kyrka och S:t Jörgens kapell.

Huset hade ägts av den ***1419*** avrättade borgmästaren Anders Mortensen och indragits till kronan men sen förvärvats av David Hak. Byggnaden står kvar men dold under en sentida fasad. Dokumentet utgör också det äldsta belägget för S:t Jörgen, den gängse benämningen på anstalter för vård av spetälska.

1472 29/10 kom borgmästare, råd och menigheten överens på rådhuset om vissa handelsregler, bl.a. förbud mot köpslagan, förrän de inkomna varorna förts innanför "skallestenarna". Den södra stenen stod innanför S:t Jörgen (hörnet Södergatan Baltzarsgatan). Den östra stenen torde ha stått i hörnet av nuvarande Östergatan—Kattsundsgatan

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

TUNNELN är ett komplex av äldre hus vid Adelgatan i Malmö. Kryssvalvskällaren räknas som stadens äldsta bevarade byggnad. År 1349 skiftades godset efter riddaren Jens Uffesen Neb mellan hans båda svärsöner, riddaren Niels Hack och väpnaren Jens Lauridsen Panther. Den malmöitiska delen av godset bestod av en huvudgård, en ladugård och minst åtta uthyresbodar vid dåvarande torget. Av detta återstår idag resterna av fem bodar som ingår i nuvarande Tunneln. Bodarna hyrdes ut till köpmän som nyttjade dem för handel, magasin och bostäder. **DRINGENBERGSKA GÅRDEN** är en av Malmös äldsta gårdar, belägen i kvarteret Jörgen Kocks östra del utmed Norra Vallgatan - Frans Suellsgatan - Västergatan. Tomten omtalas första gången på 1430-talet.

MALMÖ HISTORIA 1400 - 1500

1480 februari stadfäste påven, efter ansökan av Christian I, upprättandet av Heligandsklostret i Malmö. Kungen hade medverkat till att priom i Köpenhamns heligandshus insatt några av sina "bröder" i Malmö att där hålla gudstjänst. 1481 5/5 stadfäste Christian I borgmästarnas och rådmännens innehav av en kronans grund och damm liggande "westen hoss" Malmö "med sjön" och fick de därpå låta bygga en mölla och ett möllehus till deras egen nytta.

1482 12/9 är det äldsta belägget på att rättsöverläggningarna flyttats till

"fogdeboden" under höstmarknaden och letts av byfogden. **1483 22/5** stadfäste kung Hans Malmö stads gamla privilegier.

1485 22/9 höll kung Hans rättarting på Malmö rådh

1487 16/2 utfärdade kung Hans två stora och innehållsrika privilegiebrev (ett 80-tal "paragrafer"). Breven är sammanhäftade med svart, vit och röd silkessnodd, vid vilken kungens sigill är fästat. **1487 3/9** omvittnade gardianen i Malmö franciskanerkloster och hans konventsbröder, att kung Hans m.fl. donerat dem jordar i staden, där de skulle bygga sitt nya kloster, eftersom det gamla var trångt och drabbat av "ond lukt".
I sydligaste delen av nuvarande Kungsparken intill Slottsgatan låg det nya klostret och ***1489*** annandag pingst vandrade gråbröderna dit i procession.

1488 7/4 omtalas S:t Jörgens kyrkogård, som låg söder om Baltzarsgatans mynning i Södergatan. En mängd gravar har påträffats vid en nyligen genomförd arkeologisk undersökning av området

Malmös historia

1500 - 1525

Malmö den danska staden

Malmös Historiska Vändpunkter 1500 -1525

Malmös politiska dynamik under kung Hans

Under det tidiga 1500-talet var Malmö Danmarks näst största stad och en betydande politisk arena. Kung Hans av Danmark hade den högsta makten, men det var hans fogdar som hade den verkställande makten i Malmö. Staden var en viktig plats för förhandlingar och politiska möten, vilket inkluderade misslyckade fredsförhandlingar med Sverige 1508. Dessa händelser visar på Malmös centrala roll i regionens politik och dess betydelse som en plats där makthavare kunde mötas och diskutera viktiga ärenden.

Investeringar i befästningar och militär slagkraft genomfördes i staden. Utöver detta skedde även administrativa förändringar i stadens styrelse.

Ekonomiska utbyten och infrastrukturutveckling

Malmö under 1500-talet var inte bara en politisk knutpunkt utan också en plats för ekonomiska utbyten. Ett exempel på detta är bytet mellan kronan och Malmö år 1500, där staden erhöll en vattenmölla i utbyte mot en gård och pengar. Denna typ av transaktioner visar på den ekonomiska aktiviteten och stadens förmåga att förhandla och byta till sig resurser som var viktiga för dess utveckling och välfärd.

Kung Hans 1455 - 1513

Hans, född Johannes 2 februari 1455, död 20 februari 1513, var kung av Danmark från 1481, av Norge från 1483 och av Sverige 1497–1501, där han även är känd som Johan II. Han var son till Kristian I och Dorotea av Brandenburg, bror till Fredrik I och gift 6 september 1478 med Kristina av Sachsen (1461–1521).

Militära spänningar och Hansestadskriget

Malmö var inte skonad från militära konflikter under denna period. Staden var inblandad i Hansestadskriget, vilket ledde till att kung Hans beordrade borgarna att bistå riksråden 'till häst och fot' för att avvärja hot mot landet. Denna händelse understryker de militära spänningarna som påverkade Malmös invånare och deras bidrag till rikets försvar.

Malmö Recess 1524 - Ett avgörande ögonblick

Malmö Recess 1524 var en vändpunkt i svensk utrikespolitik och markerade slutet på Kalmarunionen. Fredsmötet i Malmö, som medlades av Lübeck, resulterade i en överenskommelse som formaliserade Sveriges utträde ur unionen. Denna händelse hade långtgående konsekvenser för regionens politiska landskap och bekräftade Malmös betydelse som en plats för viktiga diplomatiska förhandlingar.

Malmös roll i dansk-svenska krig och dess påverkan på staden

Malmös strategiska läge gjorde staden till en central punkt i de dansk-svenska krigen. Staden var en viktig militär utpost och dess invånare drabbades av krigets påfrestningar, vilket inkluderade krav på att ge härbärge och försörjning till soldater. Dessa krigsinsatser visar på Malmös betydelse i det större nordiska maktspel som utspelade sig under denna tid.

Utveckling av stadens infrastruktur

Utöver politiska och militära händelser, upplevde Malmö också en utveckling av sin infrastruktur. Donationer av egendomar till Heligandshuset i Malmö och instruktioner för myntslagning utfärdade av kung Christian II är exempel på hur staden växte och moderniserades. Dessa förändringar bidrog till att förbättra livet för Malmös invånare och stärka stadens ekonomiska ställning.

MALMÖ HISTORIA 1500 - 1525

Malmö Historia 1500 - 1525

1500 7/6 gjordes ett byte mellan danska kronan och Malmö. Kronan erhöll en stadens gård ("tullbodgård") med ett grundmurat torn vid stranden intill Färjeporten och därtill 300 rhenska gyllen. Staden fick av kronan en vattenmölla kallad "Seye melle" med tillhörande åker, äng, fiskevatten och damm, allt liggande norr om Bulltofta i Burlövs socken. Rikshovmästaren och riddaren Pouel Laxmand hade medverkat till bytet och erhöll i gåva en stenbod i staden.

1503 börjar den välbevarade serien "stadsböcker" (rådstueprotokoll), som utgör en viktig historisk kunskapskälla. De tre äldsta böckerna, omfattande åren **1503-1559** har blivit lättillgängliga, sedan de utgivits i tryck (1965 och 1972)

1503 27/12 utfärdade bödkarna i Malmö lagsartiklar för sina bödkaresvenner. Dokumentets vänstermarginal är dekorerad med en papegojbild och ett knippe tunnor på en blomstjälk.

1505 24/6 åtföljdes kung Hans till freds- och unionsmötet i Kalmar av en truppstyrka, till vilken Malmö bidragit med 76 man, Köpenhamn med 90, Naestved och Århus med vardera 60 man men övriga städer med betydligt färre.

1506 18/3 påbjöd kungen, eftersom tvist och träta uppstått, att borgarna i Malmö, Lund och Vä ej fick besöka och bruka varandras torg. De två sistnämnda städernas borgare fick inte köpslå i Malmö med utländska köpmän utom under rätt
höstmarknad.

Malmö den Danska staden

Malmö Historia 1500 - 1525

1506 skulle fredsunderhandlingar hållas i Malmö. Lejdebrev utfärdades för de svenska sändebuden men dessa föredrog att stanna i Lund. Tre veckors förhandlingar gav inget resultat. De danska förhandlarna i Malmö förklarade den 5 mars, att svenskarnas fullmakter varit otillräckliga.

1508 27/1 mottog danska riksrådet, då församlat i Malmö, ett brev från svenska riksrådet med förslag om fredsmöte. Kung Hans utfärdade samma dag lejdebrev från Myntergården. I april ingicks i Köpenhamn
ett kortare stillestånd. Ett nytt möte skulle hållas i Malmö vid mikaelitid samma år. Lejdebrev utfärdades.
1508 mikaelitid befann sig kungen och danska riksrådet i Malmö, där en herredag hölls. Man fick vänta förgäves påsvenskarnas sändebud. Först året efter i augusti slöts fred med Sverige i Köpenhamn

1510 7/6 befallde kung Hans borgarna i Malmö, att när de tillsäges av riksråden i Skåne, bistå dem "till häst och fot", med yttersta makt att avvärja landets skada och fördärv. Hansestäderna hade förklarat Danmark krig.

1510 8/7 kom borgmästare och råd i Malmö överens med Roskilde domkapitel, att de strandbodar och den 18 famnar långa strandmur som kapitlet i lång tid haft "i värjo" skulle överantvardas till staden och kapitlet vara fritt till evig tid från alla stadsskatter och kostnader på murar, plankverk och vallgravar.

1510 20/8 donerades flera gårdar till Heligandshuset i Malmö till hjälp och tröst åt de fattiga som sökte sig dit och till lindring av skärseldens pina för donatorerna samt till mässa att sjungas i kapellet söder om koret i deras kyrka på måndagar.

MALMÖGARDET I 1500 TALS UNIFORMER

Malmö Historia 1500 - 1525

1510 25/10 befallde kung Hans att Malmö skulle låna honom tre goda "rooskuder" med tackel, tåg och annat redskap och oförtövat sända dem till Köpenhamn och där överlämna dem till Sören Norby. På varje skuta skulle vara tre goda båtsmän, som kunde följa båtarna tillbaka. Sverige hade brutit freden och allierat sig med lybeckarna.

1512 23/4 är de tre traktater daterade som blev resultatet av fredsmötet i Malmö mellan Danmark, Sverige och de vendiska städerna med Lybeck i spetsen. Kung Hans, sonen Christian och nästan hela danska riksrådet hade deltagit i mötet. Dit hade också kommit sändebud från kung Jakob IV av Skottland (kung Hans systerson) och från kung Ludvig XII av Frankrike. Den franske legaten doktor Pierre Cordier författade en berättelse på latin om resan och mötet.

1512 20/8 utfärdade påven Julius II
ett stadfästelse- och frihetsbrev förhospitalet av heligandsorden i Malmö. Christian I säges ha låtit anlägga hospitalet för fattiga och ömkansvärda människor.

1513 1/8 gav den nytillträdde kungen Christian II myntmästare Dines Blicher i Malmö utförliga instruktioner om myntslagningen. Han skulle slå "skillingar" och "hvide" av silver och även guldmynt, hela och halva gyllen1516 4/3 besökte Christian II Malmö och förlänade borgarna privilegier rörande bl.a. handel på landsbygden.

1517-1520 omspänner de äldsta bevarade stadsräkenskaperna för Malmö, benämnda efter den rådman Lyder van Freden som då var stadens "kämnär" (kamrerare). Utgiftsposterna omvittnar stadens kostnader för försvarsverken och dess betungande andel i Christian II:s krigsansträngningar för att erövra Sverige.

Malmö Historia 1500 - 1525

1517 i november for en borgmästare i Malmö över till Köpenhamn för att söka uppnå en minskning av den mängd öl (150 läster å 12 tunnor) som staden ålagts att brygga för kronans räkning och för att bönfalla om en reducering av de 1 000 ryttare som då var förlagda i staden.

1518 26/3 stadfäste Christian stadens tidigare erhållna privilegier och tillfogade nya förmåner. Kämnärsräkenskaperna avslöjar, att Malmö fick betala kungens kansler 60 mark och att stadens "Hans byskriver" själv skrev ut privilegiebrevet och lämnade pergament därtill för 5 1/2 mark.

1518 28/4 begärde Christian i brev till borgmästare och råd i Malmö, att de skulle ha tålamod med de där förlagda knektarna och ge dem bärgning med mat och öl ytterligare en tid, tills de kunde lämnastaden. Christian förberedde ett nytt angrepp på Sverige.

1518 i maj visar utgiftsposter i kämnärsräkenskaperna borgarnas ängslan för de inkvarterade soldaterna som inte fått sin sold. Ljus brändes på rådhuset om natten och en borgare skickades i en båt med fyra roddare över till Köpenhamn för att efterhöra, "om man skulle stå emot ryttarna". Några "skyttar" (artillerister) sändes över till Malmö. Bud utgick till bönderna i Bara, Oxie och Skytts härader att skyndsamt draga till Malmö, staden till hjälp och tröst, om behov gjordes. En uppgörelse kom till stånd. Bönderna fick före hemresan nio tunnor öl att vederkvicka sig med.

1518 i juni reste en av Christian II:s ämbetsmän omkring i Skåne och samlade in silver i alla köpstäderna. Av silvret slogs förmodligen mynt till knektarnas avlöning. Kungen hade med sitt krigsfolk börjat en belägring av Stockholm

Malmö Den Danska Staden

1500 - 1525

Malmö Historia 1500 - 1525

1518 12/10 erhöll kungens nye myntmästare Jörgen Kock i Malmö kvittens på 30 780 mark, som han låtit överantvarda "fore Stockholm" att löna ryttare med, 39 000 mark, som kungen själv mottagit, samt 18 100 mark, som levererats till skrivaren på skeppet "Hamborger Kravet". Pengarna hade slagits av det silver som levererats till Jörgen Kock på räkenskap sedan påsken.

1518 20/10 befallde Christian borgerskapet i Malmö att på grund av ofreden med svenskarna mottaga 100 knektar och under vintern skaffa dem härbärge, mat och öl. Skanör och Falsterbo skulle bistå Malmö.

1518 17/11 meddelade Christian, att han befallt sin hövitsman över ryttarna i Malmö tillse, att inget övervåld drabbade borgarna. De skulle underhålla 140 man och, om det fanns flera, skulle hövitsmannen förlägga dem annorstädes.

1519 fortsatte Christian sina förberedelser för krigståg mot Sverige. Enligt en skuldsedel (7/9) hade borgarna i Malmö lånat kungen 1 700 lod silver. Flera borgare lånade också ut pengar. Den tidigare borgmästaren i Malmö Hans Mikkelsen, nu kungens rådgivare, hade försträckt med nära 4 400 mark. Att det arbetades febrilt på myntverkstaden, framgår av mängden kvittenser myntmästare Jörgen Kock erhöll för sina myntleveranser, som även kunde bestå av "klippinger" (mynt slagna med skillingstämpel på tillklippta silverstycken).

1519 byggde borgmästare Jacob Nickelsen det östra av de två trappgavelshusen, nuvarande Adelgatan 4, och kanske har också det andra huset, på hörnet vid Kansligatan, uppförts vid denna tid

Malmö Historia 1500 - 1525

1520 18/4 förordnade Christian II att Heligandsklostret i Malmö till evig tid skulle erhålla Oxie sockenkyrkas intäkter till fattiga och sjuka människors hjälp mot att klostret höll två själamässor för kungens förfäder, särskilt Christian I, klostrets stiftare, samt fullgjorde en sockenprästs plikter i Oxie.

1520 23/11 kungjorde rotemästarna och 24 andra representanter för borgerskapet i Malmö efter möte på rådhuset med borgmästare och rådmän samt konungens fogde en rad bestämmelser för köpenskapen i staden. Borgarrepresentanternas och rotemästarnas (utom en) sigill vidhänger dokumentet, som skulle kunna sägas vara det äldsta bevarade "stadsfullmäktigebeslutet".

Stockholm erövrades av danskarna

1521 16/4 (omkring sju månader efter att Stockholm erövrats av danskarna) skrev magistraten där till borgmästarna i Malmö. Man tackade för deras brev, som de erhållit med myntmästare Jörgen Kock, och avhandlade vidare om det nordiska handelssällskap som planerades av ledande köpmän i Malmö, Köpenhamn och Stockholm. Det skulle bli en motvikt mot hanseförbundet.

1521 22/6 mottog Jörgen Kock på Stockholms slott stora mängder silver, som bl.a. tillhört stadens borgerskap och Sten Stures änka Kristina Gyllenstierna.

1522 6/1 utfärdade Christian II sin stora "skickelse oc ordinantz" till köpstäderna.Denna köpstadslag fick begränsad betydelse, eftersom Christian följande år lämnade Danmark

Malmö recess 1524

Malmö recess kallas överenskommelsen mellan Sverige och Danmark 1 september 1524 i Malmö. Under medling av Hansans ombud blev överenskommelsen det formella slutet av Gustav Vasas befrielsekrig mot Danmark-Norge. Det bestämdes:

att hansestäderna på ett möte i Lübeck vid midsommaren 1525 som skiljedomare skulle döma alla de frågor om vilka de båda kungarna tvistade
att Sverige genast skulle återlämna Blekinge till Danmark, men behålla Bohuslän tills skiljedomen fallit
att Gotland tills skiljedom fallit skulle tillhöra den som 1 september 1524 innehade Visby
att alla ersättningsfrågor mellan de båda länderna skulle avgöras i detta möte
att alla fångar på båda sidor genast skulle friges
att alla fientligheter genast skulle ställas in
att båda parter skulle hålla fred, vänskap, enighet och uppträda som goda grannar
Den som bröt denna förlikning, skulle plikta 100 000 gyllen, varav hälften skulle tillfalla motparten och hälften skiljedomarna.

1532 hade en överenskommelse om Gotland fortfarande inte uppnåtts, så Bohuslän återlämnades till Danmark-Norge i utbyte mot 1 200 gyllen.

Malmö den Danska staden

Malmö Historia 1500 - 1525

1522 20/5 är en förteckning daterad som redovisar penninglån, som kronan upptagit av enskilda person ner till avlönande av legoknektar. Flera borgare i Malmö lämnade bidrag. Jörgen Kock står antecknad för 3 000 mark.

1522 21/7 kom borgmästare och råd överens med representanter för Lunds domkapitel, domkyrkan och flera kloster och kyrkor, som ägde hus och tomter i Malmö, att dessa institutioner för all framtid skulle vara befriade från skyldighet att deltaga i bekostandet av befästningsverken mot att de erlade ett belopp på 1 100 lybska mark i danska pengar. De som bodde i gårdarna skulle göra som andra borgare

1523 27/3 begärde borgmästare och råd i Malmö kunglig stadsfästelse på sitt enhälliga val av myntmästare Jörgen Kock till borgmästare.

1523 13/4 avseglade kung Christian från Köpenhamn för att skaffa undsättning mot sina upproriska undersåtar. Med sig tog han sin familj, sina trognaste rådgivare, bl.a. den tidigare borgmästaren i Malmö Hans Mikkelsen, samt det mesta av Jörgen Kocks senaste myntleverans (nära 42 000 mark). Köpenhamn och Malmö tillförsäkrade honom sin trohet

1523 i september började den skånska adeln, som ett par månader tidigare hyllat kung Frederik I, med sitt krigsfolk belägra Malmö. Borgarna och i staden förlagda landsknektar gjorde utfall och tillfogade fienden förluster. Vid ett senare tillfälle överraskade de motståndarna i deras läger i Skabersjö. Adelsfolket hade blivit varnade och hann fly, men lägret och gården brändes.

Jörgen Kock

Jörgen Kock, född 1487 i Westfalen, död 1556, var en framgångsrik borgmästare och myntmästare i Malmö. Under Kocks ledning kom Malmö att uppleva en storhetstid. Jörgen kom troligtvis från Westfahlen i Tyskland eftersom samtida krönikörer kallar honom för "vestphalus". Första gången han omtalas i Danmark är i Malmö 1517. Året därpå blir han kung Kristian II:s myntmästare på Malmöhus då han efterträdde den förre myntmästaren Dines Blicher. Han var gift med Citze Kortsdatter som tidigare varit gift med den rike köpmannen Walter Kniphof i Köpenhamn. Han blev därigenom styvfar till Claus Kniphof.

JÖRGEN KOCK BLEV MYNTMÄSTARE

Jörgen Kock blev ”Myntmästare” till Kung Kristian II (Tyrann)

Kristian II (danska: Christian 2.), i Sverige även känd som Kristian Tyrann, född 1 juli 1481 på Nyborgs slott, Danmark, död 25 januari 1559 på Kalundborgs slott, Danmark, var kung av Danmark och Norge 1513–1523 samt kung av Sverige 1520–1521. Han var son till kung Hans, och sonson till Kristian I. Kristian gifte sig den 12 augusti 1515 med Elisabet av Österrike. De fick sex barn men inget av dem efterträdde honom som kung. Kristian avsattes som dansk kung år 1523 och avsade sig år 1546 alla anspråk på tronen.

Malmö Historia 1500 - 1525

1523 2/10 rapporterade borgmästare och råd till den landsflyktige Christian, att det skånska ridderskapets trupper fortfarande belägrade Malmö och att dessa nu fått hjälp av svenska knektar, som låg förlagda i Lund. Malmö hade svårigheter med livsmedelsförsörjningen och begärde undsättning.

1523 26/11 ingicks en överenskommelse i Roskilde om vapenvila till nästkommande nyårsdag. Om Christian II ej kom till undsättning före annandag jul, skulle Köpenhamn och Malmö överlämnas till de danska riksråden. Ingen undsättning kom och 23/12 beseglades kapitulationsakterna i Roskilde. Från Malmö hade borgmästare Jörgen Kock och två rådmän deltagit Rikets råd tillförsäkrade borgarna i Malmö, att de skulle få behålla alla gamla privilegier, sina befästningar och allt det artilleri de själva bekostat

1524 1/2 hyllade borgerskapet i Malmö Frederik I som sin konung. Såsom utfärdare av brevet står borgmästarna Jep Nielsen och Jörgen Kock, tio rådmän, tio rotemästare, en representant för S:t Knutsgillet och två åldermän för vart och ett av tolv lag och ämbeten samt sist fyra borgare. Samtliga personers namn är uppräknade.

1524 25/2 bemyndigades Jörgen Kock att återupptaga myntningen i Malmö och utförliga instruktioner om olika myntslag utfärdades Myntverkstad skulle inrättas även i Ribe.

1524 22/6 bekräftade Frederik I förlikningen, som ingåtts i Roskilde, mellan rikets råd och Malmö stads deputerade föregående år 23/12

Malmö Historia 1500 - 1525

Känd gäst Gustav Vasa

I augusti kom Gustav Vasa till Malmö för att under en vecka fredsförhandla med danskar och tyskar. Kungen bodde då hemma hos Jörgen. Han uppskattade sin värd så mycket att Jörgen, när Gustav Vasas förstfödde son Erik skulle döpas, var en av faddrarna. Den 15 augusti 1526 adlades Jörgen Kock av danske kungen.

Malmö Historia 1500 - 1525

1524 23/8 kom kung Frederik med sina riksråd till Malmö efter en svår seglats över Öresund. De skulle hålla det avtalade mötet med den svenske kungen Gustav I och med ombud från Lybeck. Efter "tacksägelse" i kyrkan red kungen till Myntergården. På aftonen nästa dag anlände den svenske kungen med sitt följe på 100 "hästar" till stadens port, där han möttes av danska adeln med ärkebiskopen i spetsen. Kung Gustav inkvarterades i "myntmästarens hus" (Jörgen Kocks hus). I huset mittemot (Dringenbergska gården) logerade lybeckarna. De följande dagarna hölls överläggningar i Heligandsklostret, som låg strax intill Jörgen Kocks hus. På söndagen 28/8 var Gustav den danske monarkens gäst på Myntergården.

100 hästar i Gustavs följe

1524 1/9 var de viktigare frågorna avgjorda och "Malmö recess" beseglades i ett gemak i det dåvarande rådhuset, som låg strax norr om S:t Petri kyrkas torn. Dokumentet framvisades och upplästes för folkskaran utanför. Några mindre frågor avhandlade de två kungarna under möten i Gråbrödraklostret (låg i södra delen av nuvarande Kungsparken) och där tog de också avsked av varandra 5 september.

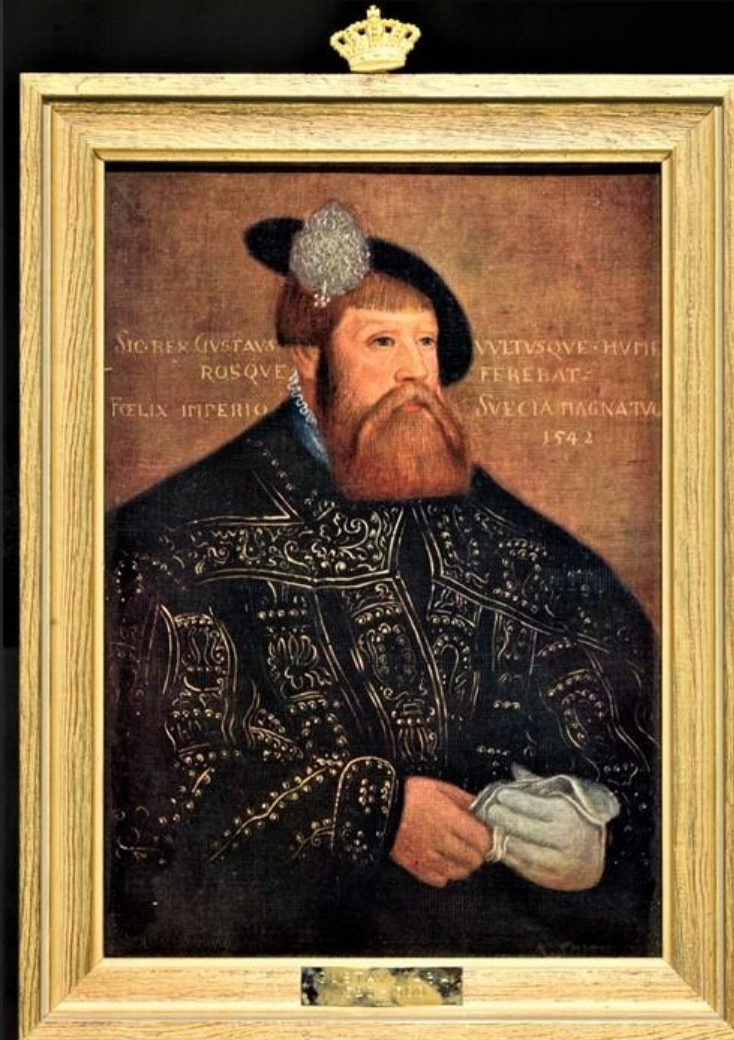
1525 är det årtal som inhuggits i kritsten i en av norra gavelmurens nischer på Jörgen Kocks hus. Jörgen Kock hade 1522 köpt fastigheten av Sore kloster och måste redan augusti 1524 ha hunnit så långt med byggandet, att han kunde härbärgera kung Gustav I.

Gustav Vasa drog kniv och hotade en delegat

Gustav Vasa han fick bo i Jörgen Kocks hus 1524

Gustav I Vasa

Malmö Historia 1500 - 1525

1525 i april nödgades Danmarks marsk Tyge Krabbe med skånska adelsuppbådet och en fänika på 200 landsknektar ta sin tillflykt till Malmö undan Christian II:s amiral Sören Norbys knektar och allmogeskaror, som väpnat sig för att kämpa för Christians återkomst. Frederiks härförare **Johan Rantzau** kom 20/4 över från Köpenhamn med förstärkningstrupper. Efter en vecka i Malmö drog han ut mot de upproriska, som besegrades i ett slag söder om Lund. Fångar och sårade fördes till Malmö. Förlikning ingicks med Sören Norby.

1525 7/8 förordnade Frederik, att
Malmö stad fick behålla och avräkna sin årliga skatt i den summa på 2 500 mark som kungen lånat till knektarnas avlönande.

Sårade fördes till Malmö

1525 27/8 hörsammade Frederik klagomål från borgmästare och råd i Malmö och befallde alla ägare av öde jordar och tomter att bebygga dessa inom tre år, annars skulle de öde fastigheterna säljas till andra stadens invånare och summan delas mellan kronan och staden.

Johan Rantzau